

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení finančních a ekonomických informací

Informace odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

15/2007

listopad 2007
Praha

Vážený čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc říjen). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php>

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: sankce v daňovém řízení, integrace regulace a dohledu nad finančními trhy, reforma veřejných financí, cenová regulace v EU, daňové odpočty a stabilizace veřejných rozpočtů, Česká republika a eurozóna, velikost veřejného sektoru, kurzové sázky.

Ze zahraničních zdrojů pak upozorňujeme např. na články týkající se spojitosti mezi úrokovými mírami a směnnými kurzy, predikce měnových krizí (případová studie ČR a Ruska), nejdůležitějších daní v mezinárodním srovnání (2006), jednotného vyměřovacího základu korporáční daně v EU, vývoje daňové a odvodní zátěže v členských zemích OECD, důvodů držení peněžní zásoby v eurech v zemích SVE (studie), reformy daně dědické a darovací v Německu a Švýcarsku a spotřebitelské nálady v celosvětovém měřítku.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku: Denní obrat: 3 210 000 000 000 dolarů: globální devizový obchod vzrostl od roku 2004 o 71 procent (podle šetření Banky pro mezinárodní platební vyrovnání – BIS), Poprvé od roku 1969 vyrovnaný státní rozpočet (Německo), Koalice brzdí Steinbrücka v boji s daňovými kouzelníky, Eon obhájí zvýšení cen (hospodaření německého energetického koncernu) a Kartelový úřad zasáhne na trhu s elektřinou (kritika cenové politiky koncernů). Z anglického tisku jsme vybrali: Miluj tu, s níž jsi: měnové kurzy (silné euro z pohledu jednotlivých zemí eurozóny).

Navíc jsme pro Vás připravili informaci o novinkách v nabídce tištěných periodik v odborné knihovně.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Mgr. J. Machonský, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, V. Šťastná,
Mgr. M. Tichá

UPOZORNĚNÍ

Novinky v nabídce tištěných periodik

PORADCE VEŘEJNÉ SPRÁVY

Odborný měsíčník je určen školám, úřadům, obcím, zdravotnickým zařízením, rozpočtovým, příspěvkovým a neziskovým organizacím. Věnuje se zejména problémovým otázkám rozpočtu, daní a účetnictví, správního řízení, životního prostředí a otázkám čerpání prostředků z EU.

Vyd.: Český Těšín, Poradce 2008 –

Periodicita: měsíční

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI DO FIREM

Zpravodaj přináší informace využitelné v personalistice, rozvoji firemní kultury, managementu, styku s veřejností a dalších oblastech. Titul vychází v rámci projektu **Půl na půl – rovné příležitosti žen a mužů**. Informuje o tom, jak rovné příležitosti uplatňovat, o zkušenostech ze zahraničí a upozorňuje na důležité události, které se tématu týkají.

Vyd.: Praha, Gender Studies 2004 –

Periodicita: měsíční

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	13
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	14
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	20
Informatika. Počítače	24
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	24
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	24
Podnik a podnikání.....	25
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	26
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	27
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	28
Právo.....	29
Statistika. Demografie. Sociologie.....	30
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	32
Veřejné finance. Rozpočet	32
Zdravotnictví	34
Životní prostředí.....	34
Ostatní	35
Zkrácené překlady odborných článků	36

Daně

Peter Fischer

**§ 42 Abs. 1 AO i.d.F. des Entwurfs eines JStG 2008 - ein rechtskultureller Standortnachteil
§ 42 odst. 1 Odvodního řádu ve znění daňového zákona na rok 2008 - znevýhodnění lokality
s německou právní kulturou**

Finanz-Rundschau, 20. September 2007, Jg. 89, Nr. 18, S. 857-863

Autor se kriticky vyjadřuje k připravované novele § 42 Odvodního řádu týkající se obcházení daňové povinnosti v Německu. Rekapituluje stav diskuse k této problematice, probírá strukturu moderní teorie o zneužití v daňovém právu a vysmívá se nevhodnému způsobu, jakým se zákonodárce pokouší dostat problém pod kontrolu. - Pozn.

Jana Mravcová, Ján Záborský

Bankám a poisťovniám hrozia vyššie dane

Trend, 2007, č. 37, s. 75

Ke změnám vyplývajícím z připravované novely zákona o dani z příjmů pro zdanění finančních institucí v SR; limit tvorby rezerv pojišťoven na neživotní pojištění a daňově uznatelné tvorby opravných položek k pohledávkám z úvěrů, opětovné zavedení institutu podkapitalizace, změny v odpočtu daňové ztráty v případě fúze společností, dodanění čistých úrokových výnosů atd.

Vlastimil Bachor

Co lze očekávat od auditu osvobození příjmu od daně

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2007, roč. 15, č. 3, s. 18-24

Přehled existujících titulů osvobození od daně z příjmů právnických osob (ekonomické a věcné odůvodnění). Podrobněji ke každému z titulů osvobození (např. výnosy kostelních sbírek, příjmy z provozu malých vodních elektráren, příjmy z loterií a jiných podobných her, příjmy různých fondů apod.).

Viktor Hájek

Daň z nemovitostí a využití možnosti obcí zvýšit její sazby a výnosy

Obec & finance, 2007, roč. 12, č. 4, s. 22-23

K navrhovaným změnám zákona o dani z nemovitostí (v rámci zákona o stabilizaci veřejných financí). Pozice daně z nemovitostí v komunálních příjmech (daň plyne výlučně do obecních rozpočtů a znamená pro ně nepřilíš vysoký, ale dlouhodobě stabilní příjem). K problému a důsledkům nízké daňové i administrativní pravomoci obce. Názory na hodnotový způsob výpočtu daně z nemovitostí, k efektu příp. zvýšení koeficientu sazby daně z nemovitostí.

Petr Ševčík

Daňová kontrola : finanční správa

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 39, s. 66-67

Zahájení daňové kontroly, podrobně o povinnostech a právech kontrolované firmy, ukončení daňové kontroly.

Marcel Pitterling

Daňová podpora investic fyzických osob do bytových potřeb

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2007, roč. 15, č. 3, s. 31-33

Ke složité problematice uplatnění nezdánitelné části základu daně z titulu poplatníkem zaplacených úroků z úvěrů ze stavebního spoření a z hypotečních úvěrů. Podmínky pro uplatnění nezdánitelné části základu daně, definice hypotečního úvěru a úvěru ze stavebního spoření, zamyšlení nad maximálním limitem na domácnost. Připojeno několik konkrétních dotazů a odpovědí k danému tématu.

připravila Marcela Aimová

Daňový judikát : úrok z půjčky a úvěru daňovým výdajem

Účetnictví, 2007, č. 9, s. 55-58

K rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 151/2004-60 ze dne 26.9.2006, který se týká uplatnění daňového výdaje - stanovisko poplatníka (stěžovatele), stanovisko finančního ředitelství (správce daně), stanovisko NSS, které vychází z povinnosti věřitele účtovat v systému podvojného účetnictví. Dále k nálezu Ústavního soudu České republiky II. ÚS 686/05 ze dne 25.10.2006, který se týká problematiky nepeněžních plnění z pohledu daně z příjmů fyzických osob (stanovisko poplatníka - stěžovatele, stanoviska NSS a Ústavního soudu).

Lenka Hrstková Dubšeková

Dokazování v daňovém řízení

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 9, s. 28-32

Uplatnění základních zásad daňového řízení, pojem dokazování, důkazní břemeno, provádění dokazování, zásada volného hodnocení důkazů, způsoby stanovení daně. Doplněno odkazy na judikaturu.

Václav Benda

DPH při pořádání kongresů, výstav a veletrhů

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 19, s. 24-28

Autor v úvodu upozorňuje, že při uplatňování daně z přidané hodnoty při pořádání kongresů, výstav a veletrhů je klíčové vymezení místa plnění podle zákona o dani z přidané hodnoty a smluvní podmínky, za nichž jsou tyto služby poskytovány. V dalším textu je na příkladech vysvětlen rozdíl mezi postupem plátce při uplatnění DPH v případě pořádání kongresu, kdy se uplatní zvláštní režim pro poskytnutí cestovní služby, a postupem v případě, kdy zvláštní režim uplatněn být nemusí. Dále o službách souvisejících s pořádáním výstav a veletrhů poskytovaných jako jedna služba (i jako soubor služeb).

Einheitliche Bemessungsgrundlage der Körperschaftsteuer in der Europäischen Union : Kurzfassung eines Gutachtens des Wissenschaftlichen Beirats beim Bundesministerium der Finanzen

Jednotný vyměřovací základ korporační daně v Evropské unii : zkrácené znění dobrozdání vědecké rady při Spolkovém ministerstvu financí

Monatsbericht des BMF, April 2007, Nr. 4, S. 67-73

Příspěvek seznamuje s hlavními závěry dobrozdání vědecké rady při Spolkovém ministerstvu financí k problematice jednotného vyměřovacího základu korporační daně v EU. Poukazuje na rostoucí daňovou konkurenci v oblasti podnikového zdanění, na negativní dopady rozdílů daňového zatížení pro zahraniční investice v rámci evropského vnitřního trhu, na kritéria a možnosti reformy podnikového zdanění v EU. - Pozn.

Hildegard Billig

Einschränkung des § 18 Abs. 9 Satz 6 UStG durch die Meistbegünstigungsklausel des GATS : EuGH in Sachen Řízení Letového Provozu ČR s.p.

Omezení § 18 odst. 9 věty 6 zákona o dani z obrátu na základě doložky nejvyšších výhod (GATT) : Evropský soudní dvůr ve věci společnosti Řízení letového provozu ČR, s.p.

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. September 2007, Jg. 56, Nr. 18, S. 685-687

Příspěvek dokumentuje spor mezi společností českého práva Řízení letového provozu ČR, s.p. a Spolkovým finančním úřadem (Bundesamt für Finanzen) v Německu, který projednával Evropský soudní dvůr. Jednalo se o výklad čl. 2 odst. 2 směrnice EU o harmonizaci právních předpisů členských států EU týkajících se daně z obrátu. Předmětem sporu bylo vrácení DPH zaplacené ŘLP jako osobou povinnou k dani, v Německu neuznanou, v ceně služeb zakoupených na německém území. - Pozn.

Jiří Matula

Ekonomicky škodlivá novela : stabilizace veřejných rozpočtů

Euro, 2007, č. 41, s. 104-105

Autor kriticky reaguje na článek náměstkyně ministra financí Dany Trezziové ohledně zpřísnění pravidel nízké kapitalizace a odpočtu daňově uznatelných finančních nákladů z úvěrů a půjček (novela

§ 25 odst. 1 písm. w zákona o daních z příjmů v rámci zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů). Zdůrazňuje negativní dopady této novely, které se týkají finanční sféry. - Reakce na článek Dany Trezziové Nerealistické prognózy (Euro č. 29/2007).

Entwicklung der Steuer- und Abgabenlast in den Mitgliedstaaten der OECD

Vývoj daňové a odvodní zátěže v členských zemích OECD

Monatsbericht des BMF, Januar 2007, Nr. 1, S. 47-52

Příspěvek porovnává úroveň a strukturu daňových příjmů v třiceti členských zemích OECD. Nejprve stručně představuje důležité výsledky v roce 2005 a dále se zaměřuje zejména na vývoj státních příjmů sledovaných zemí v delším časovém horizontu (období 1965 až 2005). - Pozn.

Rainer Wernsman, Valentin Spornath

Erbschaftsteuerreform: keine Gesetzgebungskompetenz des Bundes

Reforma daně dědické a darovací: žádné zákonodárné kompetence státu

Finanz-Rundschau, 5. September 2007, Jg. 89, Nr. 17, S. 829-837

Autor zkoumá, zda má spolkový stát v Německu při platnosti současného ústavního práva stále ještě zákonodárnou kompetenci pro zásadní přestavbu a nové uspořádání daně dědické a darovací. Dokládá, že by spolkový stát měl svoje pravomoci v tomto směru delegovat na zemské orgány a na příkladu Švýcarska ukazuje funkčnost takové úpravy. - Pozn.

Gesetz zur Änderung kraftfahrzeugsteuerlicher und autobahnmautrechtlicher Vorschriften : vom 17. August 2007

Zákon o změně předpisů o dani z motorových vozidel a o dálničním mýtném : ze 17. srpna 2007

Bundesgesetzblatt. Teil I, 23. August 2007, Jg. 2007, Nr. 41, S. 1958-1960

Znění zákona o změně předpisů o dani z motorových vozidel (silniční dani) z roku 2002 a zákona o dálničním mýtném pro těžká užitková vozidla ze 2.12.2004, novelizovaného 19.9.2006 (Německo). - Pozn.

Rainer Hüttemann

Gesetz zur weiteren Stärkung des bürgerschaftlichen Engagements und seine Auswirkungen auf das Gemeinnützigkeits- und Spendenrecht

Zákon k dalšímu posílení občanské angažovanosti a jeho působení na právní úpravu obecné prospěšnosti a na právo darovací

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 38, S. 2053-2059

Změny práva k obecné prospěšnosti a práva darovacího v Německu (nové znění katalogu obecně prospěšných účelů, zjednodušení a zvýšení daňového odpočtu hlavně v případě příspěvků nadacím). Sjednocení podporovaných účelů v obecně prospěšném a darovacím právu. Zjednodušení a zvýhodnění odpočtů za dary. Zvýšení daňových, účelových a obrátových limitů. Daňové stimuly pro občany vykonávající obecně prospěšnou činnost. - Pozn.

Sonja Mühleisen, Stephan Trapp

Holdingsgesellschaften und Umsatzsteuer : das Bundesfinanzministerium und seine Sphären

Holdingsové společnosti a daň z obrátu : Spolkové ministerstvo financí a jeho sféry vlivu

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. September 2007, Jg. 56, Nr. 17, S. 633-639

Příspěvek seznamuje s hlavními body obsahu přípisu Spolkového ministerstva financí v Německu z 26.1.2007 týkajícího se výše obrátového zdanění u podílů v holdingsových společnostech. Upozorňuje na některé rozpory a nedořešené otázky, např. pokud jde o definování vlastního pojmu podnikatele z pohledu daně z obrátu (podnikatelský statut vlastníka podílu má rozhodující význam pro opodstatněnost obrátového zdanění). - Pozn.

Petr Pospíšil

Judikatura Nejvyššího správního soudu: daňové řízení

Soudní rozhledy, 2007, roč. 13, č. 9, s. 333-336

Nástin vývojových trendů výkladu právní úpravy institutů daňového řízení v zrcadle rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu. Podrobněji k jednotlivým institutům daňového řízení (např. daňová kontrola, vyměření daně, placení daní) a k problematice mezi soudního přezkumu daňových rozhodnutí. - Pozn.

Olga Holubová

Kdo (ne)bude platit nové ekologické daně? : z elektřiny, ze zemního a některých dalších plynů a daň z pevných paliv

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 19, s. 19-21

Stručná informace o třech zvláštních zákonech, upravujících nové ekologické daně, které jsou součástí vládního návrhu zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů. Autorka u každé z ekologických daní upřesňuje předmět daně, uvádí údaje o případném osvobození od daně, o povinnosti přiznat a zaplatit daň apod.

Johannes Urban

Der Kraftfahrzeugunfall als Unfall des Einkommensteuerrechts

Nehoda automobilu jako nehoda právní úpravy daně z příjmů

Finanz-Rundschau, 20. September 2007, Jg. 89, Nr. 18, S. 873-882

Příspěvek rozebírá problematiku daňových odpočtů nákladů spojených s poškozením automobilu při dopravní nehodě, přičemž se opírá o rozhodnutí Spolkového finančního dvora z 24.5.2007. Seznamuje s obsahem sporu, výsledkem soudního řízení a jeho zdůvodněním, které podrobuje kritickému hodnocení. Předkládá přitom konkrétní praktické příklady přístupu k odpočtu nákladů. - Pozn.

Klaus D. Hahne

Leistungsstörungen bei der Abwicklung umsatzsteuerlicher Kommissionsgeschäfte : Auswirkungen auf die Besteuerung der Leistungen von Kommissionär und Kommittent

Problémy při realizaci komisních obchodů podléhajících dani z obratu : dopady na zdanění výkonů komisionáře a komitenta

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. September 2007, Jg. 56, Nr. 18, S. 677-685

Autor upozorňuje na metodické problémy vznikající při obratovém zdanění komisních obchodů (zdanění výkonů komisionáře a komitenta) v případech, kdy dochází k poruchám v plnění (zejména v případě dlouhodobých výkonů). Na konkrétních příkladech z praxe probírá různé situace, které mohou nastat, a navrhuje možné alternativy jejich řešení. - Pozn.

Christian Ramthun ... [et al.]

Der Merkel-Knick

Zlom ve mzdách způsobený Merkelovou

WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 36, S. 24-28, 30

Německo prožívá období hospodářského vzestupu, při němž rostou zisky a fiskálu proudí slušné daňové příjmy. Stagnují pouze reálné mzdy občanů, což se považuje za důsledek vlády velké koalice resp. její sociální, daňové a energetické politiky. K celkové zátěži způsobené z titulu: změn v odpisech, zvýšení DPH, vyšší daně z pojištění, nemocenského a důchodového pojištění i opatření zvyšujících cenu elektřiny atd. Příklad daňové zátěže a zátěže sociálních odvodů u rodiny se dvěma příjmy a dvěma dětmi a single domácnosti. K návrhům na snížení zátěže občanů (snížení příspěvku solidarity, přizpůsobení daňové progresse inflaci).

Sven Afhüppe, Thomas Sigmund

Merkel verteidigt Soli-Zuschlag

Merkelová obhájí příspěvek solidarity

Handelsblatt, 4.10.2007, Nr. 191, S. 3

Německý příspěvek solidarity zavedený v Německu v roce 1991 v rámci Paktu solidarity byl plánován na období jednoho roku. Tato "daň" na krytí nákladů spojených se znovusjednocením Německa se však vybírá nepřetržitě až dodnes. Činí 5,5 % z daně z příjmů a z korporační daně, pro rok 2007 se počítá s výnosem 12 mld. eur, které poplynou do státní pokladny (a nejsou účelově vázány). K návrhům a argumentům na zrušení/zachování/snížení příspěvku solidarity, který byl do roku 1998 vybírán ve výši 7,5 procenta.

Alena Balážová, Michaela Šilhavá

Nevratné zálohy v hotelu : DPH

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 38, s. 68

Ke sporu, který řešil Evropský soudní dvůr, a který se týká uplatňování daně z přidané hodnoty u nevratných záloh přijímaných hotelem při rezervaci pokojů. Podrobněji k podstatě sporu, k předběžným otázkám i k rozhodnutí ESD, které vyznělo ve prospěch původně žalované lázeňské společnosti. Autorky připomínají, že se rozsudek ESD odchyluje od dřívějšího stanoviska generálního advokáta, což se stává jenom zřídkka. Jsou přesvědčeny, že toto rozhodnutí může mít v budoucnu dopad na hotelový a turistický průmysl.

Jan Tůma

Nová smlouva o zamezení dvojímu zdanění s Rakouskem

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2007, roč. 15, č. 3, s. 34-35

Stručný komentář k nové smlouvě o zamezení dvojímu zdanění v oboru daní z příjmu a majetku s Rakouskem, která vstoupila v platnost dne 22.3.2007 (její ustanovení se budou uplatňovat od 1.1.2008). Autor upozorňuje na některá základní ustanovení smlouvy a na významnější rozdíly mezi ustanoveními staré a nové smlouvy.

Alena Kohoutková

Odpovědnost za škodu způsobenou správcem daně aneb Kdy "škodí" správce daně?

Daňový expert, 2007, roč. 3, č. 4, s. 12-15

K jednomu významnému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a jeho dopadu na správu daní (viz též rubrika "Judikáty, které nás zaujaly" na s. 29 téhož čísla časopisu). K důsledku zavinění přeplatku správcem daně dle zákona o správě daní a poplatků a k otázce, proč takové ustanovení vůbec vzniklo, a jak bylo zákonodárcem zamýšleno. Předpokládaný vliv zmíněného judikátu na postup správců daně.

Hana Čermáková

Poskytování benefitů zaměstnancům

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 9, s. 3-10

K poskytování různých peněžních a nepeněžních plnění zaměstnavatelů vůči zaměstnancům z pohledu zákona o daních z příjmů, popř. zákoníku práce. Legislativní úprava, stanovení vyměřovacích základů na veřejnoprávní pojištění, nejčastěji používané benefity a jejich řešení dle ZDP (cestovní náhrady, stravování zaměstnanců, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, doprava zaměstnanců do/ze zaměstnání, vzdělání a rekvalifikace, péče o zdraví, odstupné aj.).

Olga Holubová

Přeměny společností a operace s podnikem

Praktický poradce v daňových otázkách, 2007, č. 17. Rubrika: 3 - Daň z přidané hodnoty, s. 1-14

O přeměnách obchodních společností a operacích s podnikem z pohledu DPH. Evropská právní úprava, přeměny společnosti podle zákona o dani z přidané hodnoty, podání přiznání k DPH za zaniklé společnosti, podání souhrnného hlášení za zaniklé společnosti, k případu několika právních nástupců při rozdělení společnosti, dále k odstěpení, k prodeji a vkladu podniku apod. (ilustrováno na příkladech). Ze závěrů vyplývá, že přeměny společností a operace s podnikem jsou v zákoně o dani z přidané hodnoty špatně a nedostatečně upraveny.

Quantifizierung der Effizienzpotenziale alternativer Organisationsformen der Steuerverwaltung : Forschungsbericht der Kienbaum Management Consultants GmbH, Berlin, im Auftrag des Bundesministeriums der Finanzen

Kvantifikování potenciálu efektivnosti alternativních organizačních forem daňové správy : výzkumná zpráva Kienbaum Management Consultants GmbH, Berlín, na základě zadání Spolkového ministerstva financí

Monatsbericht des BMF, März 2007, Nr. 3, S. 75-86

Příspěvek představuje hlavní cíle a výsledky studie vypracované z podnětu Spolkového ministerstva financí v Německu a zaměřené na kvantifikování nedostatků v efektivnosti daňové správy dané federálním uspořádáním státu. Šetření se týkalo dat z roku 2004 a bylo prováděno v letech 2005-2006. Kvantifikuje realizovatelné možnosti stávajících a alternativních organizačních modelů a na základě zjištěných výsledků nabízí vhodná optimalizační řešení. - Pozn.

připravili Jana Skálová, Jana Janíčková, Jan Soška

Reforma a podnikání : co čeká příští rok firmy při zdaňování příjmů, přidané hodnoty či vedení účetnictví?

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 41, střed. příl. (8 s.)

Aktuální přehled změn a doporučení v daňové oblasti (co vás čeká když podnikáte jako fyzická a jako právnická osoba, dále k novele zákona o rezervách, k zákonu o DPH), také k dopadu novely zákona o účetnictví. Okrajově k dani z nemovitostí, k dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí.

Jiří Nigrin

Reklama, reprezentace, sponzoring a dary z pohledu zákona o daních z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 18, s. 22-26

Cílem tohoto příspěvku je vysvětlit rozdíly mezi pojmy reklama, sponzoring, reprezentace a dar z hlediska zdanění jak na straně poskytovatele, tak i příjemce. Doplněno několika příklady.

Daniel Kunc, Jan Černohouz

Sankce v daňovém řízení

Právní rádce, 2007, roč. 15, č. 9, s. 33-42

Vznik sankcí v daňovém řízení, penále po novele zákona o správě daní a poplatků (změna uplatňování a způsob výpočtu penále, zavedení nové sankce - úroku z prodlení), srovnání staré a nové úpravy penále, dodatečné daňové přiznání versus daňová kontrola, možnost obrany proti sankcím, mezinárodní srovnání.

Václav Olšanský, Tomáš Brandejs

Sídlo hospodářské činnosti a provozovna pro účely DPH v nejnovějším rozsudku ESD

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 19, s. 29-31

K rozhodnutí ESD v případě Planzer Luxembourg Sarl versus německá daňová správa. Podstata případu; okruhy problémů, které řešil ESD (závaznost potvrzení o registraci k DPH, výklad "sídla hospodářské činnosti" podle 13. směrnice, analýza pojmu "provozovna" a vzájemný vztah mezi sídlem hospodářské činnosti a provozovnou podniku).

Pavel Nesnídal

Srovnání daně z tabáku

Finanční management, 2007, roč. 4, č. 6, s. 47-48

Daň z tabáku v ČR, Německu, Švýcarsku a USA.

Steffen Döring, Matthias Fischer

Steuer- und gemeinnützigkeitsrechtliche Behandlung von Gewinnausschüttungen unter Beteiligung gemeinnütziger Körperschaften am Beispiel eines Krankenhauskonzerns

Pohled daňového práva a práva obecně prospěšných společností na výplatu zisku mezi podílové účasti na obecně prospěšných korporacích v prezentovaném příkladu nemocničního koncernu

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 34, S. 1831-1836

Postup při zdanění a přípustnost výplaty zisku na obecně prospěšné korporace působící ve zdravotnictví z pohledu německé finanční správy a práva obecně prospěšných společností je prezentován na čtyřech variantách. Daňové privilegium obecně prospěšných společností, k otázce slučitelnosti výplaty zisku s principem neziskové společnosti. - Pozn.

Zdeněk Morávek

Svědecká výpověď jako důkazní prostředek v daňovém řízení

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 18, s. 16-22

Dokazování jako jedna z nejproblematictějších oblastí v rámci daňového řízení. Právní úprava dle zákona o správě daní a poplatků, důkazní povinnost na straně daňového subjektu (§ 31), přehled důkazních prostředků, podrobněji ke svědecké výpovědi (např. důsledky nepravdivé či neúplné výpovědi, odepření výpovědi, mlčenlivost apod.). Doplněno příklady a judikaturou.

Dana Hajkova ... [et al.]

Taxation and business environment as drivers of foreign direct investment in OECD countries

Daně a podnikatelské prostředí jako hnací síly zahraničních přímých investic v zemích OECD

OECD economic studies, 2006, No 43 [2006/2], p. 7-38

Studie se zaměřuje na význam zdanění pro zahraniční přímé investice v zemích OECD. Z výsledků vyplývá, že analýza zaměřující se pouze na daně v domovské a hostitelské zemi a opomíjející ostatní charakteristiky podnikatelského prostředí může vést k závažnému nadhodnocení daňových elasticit s rizikem nesprávných závěrů pro další postup. - Vysvětl.

Markus Suchanek, Christian Herbst

Unternehmensteuerreform 2008: fatale Wirkungen des neuen § 8c KStG zur Verlustnutzung bei Körperschaften und der Auslaufvorschrift zu § 8 Abs. 4 KStG

Reforma podnikových daní 2008: fatální důsledky nového znění § 8c zákona o dani korporační o odpočtu ztrát korporací a předpis o ukončení platnosti § 8 odst. 4 zákona o dani korporační

Finanz-Rundschau, 20. September 2007, Jg. 89, Nr. 18, S. 863-873

V souvislosti s novou úpravou předpisů o odpočtu ztrát korporací (§ 8c zákona o dani korporační) v rámci reformy podnikového zdanění 2008 autoři rozebírají tuto novou úpravu a z různých pohledů kriticky hodnotí její dopady. Upozorňují např. na protiústavnost, na nepřesné právní formulace atd. Svoje závěry ozřejmují praktickými příklady dopadů na majetkovou situaci korporací. - Pozn.

Klaus D. Hahne

Unternehmensteuerreform 2008: Neuregelungen für betriebliche Aktiengeschäfte : Betriebsausgabenabzugsverbot und Steuerabzug bei Wertpapierdarlehen und -pensionsgeschäften

Reforma podnikových daní 2008: nová úprava podnikového obchodování s akciemi : zákaz odpočtu podnikových výdajů a daňový odpočet u obchodů s některými druhy cenných papírů

Finanz-Rundschau, 5. September 2007, Jg. 89, Nr. 17, S. 819-829

Příspěvek kriticky zkoumá novou zákonou úpravu daňových odpočtů u podnikových obchodů s akciemi v rámci reformy podnikových daní 2008 v Německu. Týká se omezení možnosti daňové optimalizace u obchodů s některými druhy cenných papírů (např. při prodeji cenných papírů se současným závazkem prodávajícího k jejich zpětnému odkupu k určitému datu). Uvádí též praktické příklady omezení u postupů, které jsou kvalifikovány jako zneužitelné. - Pozn.

Unternehmensteuerreformgesetz 2008 : vom 14. August 2007

Zákon o reformě podnikových daní 2008 : ze 14. srpna 2007

Bundesgesetzblatt. Teil I, 17. August 2007, Jg. 2007, Nr. 40, S. 1912-1938

Znění zákona o podnikových daních na rok 2008 v Německu. Obsahuje aktuální úpravu základních daňových předpisů pro oblast podnikového zdanění (zákon o dani z příjmů, zákona o korporační dani, zákona o živnostenské dani, prováděcího nařízení k zákonu o živnostenské dani atd.).

Ivo Šulc

Uplatňování předmětu spotřební daně - daně z lihu

Daňový expert, 2007, roč. 3, č. 4, s. 18-21

K aplikaci zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, při výrobě a zpracování lihu. Výklad definice výroby, porovnání definice předmětu spotřební daně z lihu podle zákona o spotřebních daních a podle článků 20 a 24 směrnice ES č. 92/83, problematika výroby konečného lihového výrobku ze zdaněného lihu, závěrečné stanovisko Ministerstva financí k tomuto problému.

Satoshi Watanabe

VAT in Japan with a focus on international transactions

DPH v Japonsku se zaměřením na mezinárodní transakce

Bulletin for international taxation, 2007, Vol. 61, No. 9/10, p. 379-386

Příspěvek se zaměřuje na otázky související s daní z přidané hodnoty v Japonsku, která je však zde označována jako "spotřební daň", a na její uplatňování při mezinárodních transakcích. - Vysvětl. -- Problematice japonské daňové soustavy jsou věnovány všechny články tohoto speciálního čísla časopisu z 61. kongresu IFA, 30. září - 5. října 2007, Kjóto, Japonsko.

Heiko Haupt

Vorsteuervergütungsverfahren - ein europäisches Trauerspiel

Proces náhrady DPH na vstupu - evropská truchlohra

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. August 2007, Jg. 56, Nr. 16, S. 602-607

Příspěvek seznamuje s formálními požadavky vůči zahraničním podnikům, které jsou obsaženy v německých daňových a správních předpisech, upravujících náhradu DPH na vstupu. Kriticky hodnotí jejich odůvodněnost a přiměřenost a navrhuje možné cesty jejich úpravy. - Pozn.

Marcela Doležalová, Alena Kohoutková

Vývoj sankčního systému při správě daní

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2007, roč. 15, č. 3, s. 46-48

Autorky uvádějí zásadní právní úpravy penalizace a na příkladech demonstrují vývoj po posledních dvou úpravách.

Význam nepřímých daní roste

Finanční management, 2007, roč. 4, č. 6, s. 45-46

Trend poklesu daní z příjmů právnických osob, (výhody) orientace vlád na nepřímé daně.

Michael Broer

Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2006

Nejdůležitější daně v mezinárodním srovnání 2006

Monatsbericht des BMF, Januar 2007, Nr. 1, S. 53-68

Mezinárodní srovnání daňové zátěže u vybraných daní (daně korporační, zdanění podílů, zisků fyzických a právnických osob aj.). Porovnání nominální daňové zátěže se zaměřuje na Německo a další vybrané země OECD podle stavu ke konci roku 2006 a vyhodnocuje pozici Německa v mezinárodní daňové konkurenci. - Pozn.

Alena Vančurová

Zastupování v daňovém řízení

Praktický poradce v daňových otázkách, 2007, č. 18. Rubrika: 9 - Správa daní a poplatků, cla, s. 1-4

Význam zastoupení, zástupci daňových subjektů v daňovém řízení, procesní způsobilost, ustanovený zástupce, společný zástupce, plná moc, jednání prostřednictvím zástupce, daňový poradce nebo advokát jako zvolený zástupce.

Jiří Pšenčík, Jindřiška Kouřilová

Změny sazeb daně z přidané hodnoty a jejich dopady na zemědělské podnikatele

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 9, s. 24-27

Daň z přidané hodnoty u zemědělských podnikatelů, výsledky zkoumání dopadu změn sazeb DPH na zemědělské subjekty (konvenční zemědělci, ekologičtí zemědělci).

Radek Buršík

Ztracená ztráta

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 40, s. 63

Komentář k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které se týkalo uplatnění ztráty v případě dodatečného vyměření daně.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 11/2007

Vystavení faktury s DPH - podmínky. Daně a výdaje na dopravu zaměstnanců. Ostatní příjmy fyzických osob. Základ daně z příjmů fyzických osob. Společný základ daně manželů. Minimální základ daně. Posečkáni daně, povolení splátek. Otázky z praxe k dani z příjmů. Výdaje na pohonné hmoty z hlediska DPH. DPH ve vztahu k EU. Stanovení základu daně. DPH u stravovacích a ubytovacích služeb. Daňová exekuce.

Daňové a účetní poradenství

č. 37-38/2007

Náhled do připravených změn. Daň z příjmů a pronájem nemovitosti. Daňové sankce. Pohled do Černé kroniky, aneb z příběhů kontrolních.

č. 39-40/2007

Ke změnám v majetkových daních. Daň z příjmů a pronájem nemovitosti. Kdo, co a za kolik [průvodce pro prodej a koupi]. Z Černé kroniky, aneb z příběhů kontrolních.

č. 41-42/2007

Náhled do připravených změn (podruhé). Zaplat' odpustek? Místní poplatek ze psů a lovečtí psi. Pružná pracovní doba.

č. 43-44/2007

Náhled do připravených změn (podruhé) [Pokrač.]. Ke změnám o správě daní a poplatků. Pohled do Černé kroniky, aneb z příběhů kontrolních. Pružná pracovní doba [Pokrač.].

Daňový TIP

č. 21/2007

Zánik závazku, přistoupení k závazku nebo převzetí dluhu – účetní a daňový pohled. Zaměstnanecké výhody a jejich uznatelnost. Účtování o nepeněžním daru - prominutí dluhu. Přecenění skladových zásob. Zaučtování faktury a dobropisu na stejnou částku. Pracovní pohotovost.

č. 22/2007

Příspěvky na penzijní připojištění a na životní pojištění zaměstnanců v nákladech zaměstnavatele. Účetní a daňové otázky přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Náklady na psychologické vyšetření řidičů. Jak definovat „nájemné“. Samovyměření DPH – celní kurz nebo kurz ČNB? Zabezpečovací systém jako technické zhodnocení. Kdy zahrnout zálohu na 0. splátku leasingu do nákladů? Ponechání zaměstnance v platové třídě, pro kterou nesplňuje předepsané vzdělání.

č. 23/2007

Daňová podpora bydlení v zákoně o daních z příjmů. Novelizace zákona o spotřebních daních pokračovala i v roce 2006 a 2007. Tvorba zákonných rezerv na opravy u nájemců nebytových prostor - polemika odborníků. Započtení DPH na vstupu.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Othman Bouabdallah, Stélios Tselikas

Do financial variables yield greater insight into the economic situation in real time?

Poskytují finanční proměnné hlubší vhled do ekonomické situace v reálném čase?

Trésor-economics, July 2007, No. 16, p. 1-8

Studie se zabývá metodikou prognóz konjunkturálního vývoje. Vychází z teoretické vazby mezi finančními trhy a podnikatelskou aktivitou a využívá pro časové řady finanční ukazatele, kterými doplňuje běžně používané ukazatele vývoje konjunkturálního cyklu. Dokládá jejich význam zejména pro zjištění zlomového bodu konjunkturální křivky v rámci prognóz růstu v reálném čase. - Pozn.

Shanker Satyanath, Arvind Subramanian

The political economy of nominal macroeconomic pathologies

Patologické jevy nominální makroekonomie z pohledu ekonomické teorie

IMF staff papers, 2007, Vol. 54, No. 3, p. 419-453

Autoři analyzují faktory dlouhodobě ovlivňující inflaci a další negativní makroekonomické jevy a hledají vazby mezi společenským rozdělením (nerovností příjmů), demokratickými politickými institucemi a dlouhodobým vývojem inflace. Dokládají, že sociální a politická struktura obecně a sociální a politické konflikty a konflikty v oblasti řízení zvláště výrazným způsobem ovlivňují inflační vývoj. - Pozn.

R. Nurejev

Torstejn Veblen: vzgljad iz XXI veka

Thorstein Veblen: pohled z 21. století

Voprosy ekonomiki, 2007, No. 7, s. 73-85

Článek shrnuje hlavní myšlenky T. Veblena a ukazuje na jeho místo v historii ekonomického myšlení. Jsou analyzovány různé aspekty jeho ekonomického dědictví; zvláštní pozornost je věnována Veblenově úloze v rozvoji institucionální ekonomie a hlavním trendům rozvoje institucionalismu po Veblenovi. - 150. výročí narození T. Veblena jsou věnovány i další 2 články v tomto čísle časopisu. -- Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Doris Ritzberger-Grünwald, Helmut Stix

Are euro cash holdings in Central and Eastern Europe driven by experience or anticipation? : results from an OeNB survey

Je peněžní zásoba v eurech v zemích střední a východní Evropy držena z důvodů zkušenosti nebo anticipace? : výsledky studie Rakouské národní banky

Focus on European economic integration, 2007, No. 1, p. 77-100

Studie zkoumá, kdo, proč a v jakém množství drží peněžní zásoby v eurech v zemích střední a východní Evropy (substituční měna). Vychází z dat získaných Rakouskou národní bankou a dokládá, že důvodem je zejména stabilita eura, nikoli inflace či očekávání změn směnných kurzů. Dále zjišťuje, že poptávka po eurech a jejich užívání na domácím peněžním trhu roste v souvislosti s přibližováním data přijetí eura ve sledovaných zemích. - Pozn.

Aleš Janků

Ať žije odpovědné hraní! : kurzové sázky

Euro, 2007, č. 42, s. 97

Autor se zabývá problematikou českého sázkového trhu. Kromě stručného zhodnocení aktuální regulační strategie státu přináší zejména informaci o vytvoření Asociace provozovatelů kurzových sázek (APKURS) a jejich cílech. Jde zejména o hledání cest, jak zlepšit podmínky na trhu i etiku.

Gillian Tett

Back on the books? : regulators start rethinking their rules on banks

Opět více kapitálu na účtu? : regulátoři se znovu vracejí k pravidlům pro bankovníctví

Financial Times, 20.9.2007, No. 36492, p. 9

Nedostatek likvidity zaskočil finančníky i regulátory, nikdo neočekával podobné zmrzení peněžních trhů. Experti na rizikové řízení se ve finančních institucích připravovali na krizi stejného typu, jako byly problémy s americkým zajištěným fondem LTCM v r. 1998. Tato příprava se v určitém smyslu osvědčila, ale odvedla pozornost rizikových manažerů od dalších potenciálních šoků. V článku se upozorňuje na zásadní posun, k němuž došlo v tomto desetiletí v distribuci rizik ve finančním systému.

Klaus Engelen

Bafin under fire

Bafin pod palbou

The Financial regulator, September 2007, Vol. 12, No. 2, p. 37-42

Autor se připojuje ke kritikům návrhu nové legislativy, která by pod krycím názvem "modernizace struktury dohledu" rozbourala současnou strukturu vedení německého Spolkového úřadu pro dohled nad finančními trhy (BaFin) i klíčové prvky integrovaného finančního dozoru.

Willem Buiters and Anne Sibert

A bail-out that will damage the Bank's credibility

Záchrana, která poškodí důvěryhodnost Anglické banky

Financial Times, 17.9.2007, No. 36489, p. 11

Autoři nesouhlasí s pomocí, kterou anglická centrální banka poskytla hypoteční bance Northern Rock. Zánik této banky by sotva byl systémově významnou událostí a navíc by pomoc jednotlivým bankám měla být přenechána Úřadu pro finanční služby (FSA) a ministerstvu financí.

Wolfgang Münchau

Boring central bankers got us into this mess

Do té kaše nás dostali nudní centrální bankéři

Financial Times, 15.10.2007, No. 36513, p. 9

Činitelé odpovědní za měnovou politiku se shodují v tom, kdo zavinil úvěrovou krizi: složitost některých nástrojů, nedostatky matematických modelů, slabiny rizikového řízení a ratingové agentury. Podle autora však byl prudký růst úvěrových derivátů a kolateralizovaných dluhových obligací v letech 2004-2006 způsoben především globální měnovou politikou.

Sven Afhüppe, Rolf Benders, M. Kurm-Engels

Bundesbank soll Geldhäuser prüfen

Peněžní domy pod kontrolu Bundesbanky

Handelsblatt, 29.8.2007, Nr. 166, S. 21

K návrhu na nové uspořádání bankovního dozoru v Německu; současný systém dozoru je kritizován i kvůli IKB a SachsenLB, které byly ohroženy bankrotem. Roste proto tlak na zvýšení významu Bundesbanky, která má na rozdíl od BaFin (centralizovaný finanční dozor) lepší kontakty s bankami a je proto způsobilější k jejich efektivnější kontrole. Reakce a argumenty k návrhu. - Reformě finančního dozoru v Německu se věnuje i příspěvek v HB, 18.9.2007, Nr. 180, S. 24.

Sandra Dvorsky

Central bank independence in Southeastern Europe with a view to EU integration - revisited

Nezávislost centrálních bank v jihovýchodní Evropě s ohledem na integraci do EU - aktualizace

Focus on European economic integration, 2007, No. 1, p. 101-114

Aktualizace rozboru legislativy o centrálních bankách v osmi zemích jihovýchodní Evropy se zaměřením na nezávislost centrálních bank. Ukazuje, že od roku 2004 některé ze sledovaných zemí dosáhly značného pokroku ve sladování legislativy centrální banky s ustanoveními Maastrichtské smlouvy. Přetrvávající nedostatky jsou zejména v oblasti personální. - Pozn. -- Studie navazuje na stejně zaměřený příspěvek téhož autora ve Focus on economic integration, 2004, č. 2, s. 50 -75.

By Marc Sumerlin and Loren M. Katzovitz

Collateralized debt obligations

Kolateralizované dluhové obligace

The International economy, 2007, Vol. XXI, No. 3, p. 12-13,63

Rozbor situace na americkém trhu kolateralizovaných dluhových obligací (CDO); kdo ponese vinu za případné problémy.

Confidence trick

Otázka důvěry

The Economist, September 22nd 2007, Vol. 384, No. 8547, p. 86

Článek se zaměřuje na otázku, jak se vyhnout překotnému vybírání vkladů v bankách. Jak ukázal případ britské banky Northern Rock, panika mezi vkladateli může vést ke zbrklým opatřením ze strany

odpovědných míst. Důležité je rozlišit, zda se banka dostala do potíží z důvodu špatného vedení, nebo protože vypukla všeobecná panika.

Sébastien Hissler

Do interest rates help to predict exchange rates?

Pomáhají úrokové míry předpovídat směnné kurzy?

Trésor-economics, June 2007, No. 15, p. 1-8

Příspěvek zkoumá spojitost mezi úrokovými mírami a směnnými kurzy, přičemž se soustřeďuje na tzv. nekrytou úrokovou paritu (UIP). Vysvětluje způsob fungování UIP, její vypovídací schopnost o očekávaných pohybu směnných kurzů v dlouhodobém časovém horizontu. Uvádí též empirické ověření platnosti testů UIP. - Pozn.

Die Ertragslage der deutschen Kreditinstitute im Jahr 2006

The performance of German credit institutions in 2006

Stav výnosů německých úvěrových institucí v roce 2006

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, September 2007, Jg. 59, Nr. 9, S. 15-39

Deutsche Bundesbank - Monthly report, September 2007, Vol. 59, No. 9, p. 15-39

Příspěvek hodnotí stav výnosů německých úvěrových institucí v roce 2006. Vysvětluje faktory ovlivňující zejména pohyblivé složky výnosů (provize, vlastní obchodování), zkoumá vývoj správních nákladů, zejména výši osobních nákladů. Všímá si i vlivu světových finančních trhů, obzvláště pak dopadů vývoje na americkém hypotekárním trhu. - Pozn. - Studie je dostupná v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Fred Bergsten

Europe must look east on the euro

V otázce eura musí Evropa hledět k východu

Financial Times, 12.10.2007, No. 36511, p. 13

Zaměřeno na otázku silného eura. Špatnou zprávou pro Evropu je, že dolar pravděpodobně klesne o dalších 15-20 %. A bude v tomto trendu pokračovat, pokud velké asijské země a vývozci ropy nepovolí podstatné zhodnocení svých měn.

Maud Aubier

Examining the impact of Basel II on the supply of credit to SMEs

Zkoumání dopadu pravidel Basilejské dohody II na dostupnost úvěrů pro malé a střední podniky

Trésor-economics, April 2007, No. 13, p. 1-8

Příspěvek zkoumá dopady pravidel Basilejské dohody II na pozici malých a středních podniků v EU pro hodnocení jejich úvěrové schopnosti při získávání úvěrů od bank. Upozorňuje též na rozdíly mezi Basilejskou dohodou I a II v tomto směru. - Pozn.

Martin Wolf

From a bank run to the nationalisation of deposits

Od runu na banky ke znárodnění vkladů

Financial Times, 19.9.2007, No. 36491, p. 13

Případ anglické banky Northern Rock; pomoc ze strany státu; otázka pojištění vkladů; jak takové krizi zabránit nebo jakým způsobem ji řešit.

The great Northern run : British banks

Velký run na Northern Rock : britské banky

The Economist, September 22nd 2007, Vol. 384, No. 8547, p. 82

Věnováno případu banky Northern Rock, který vyvolává některé znepokojivé otázky ohledně práce britského regulačního úřadu FSA a upozorňuje na zranitelná místa britského finančního systému. - Viz i článek na s. 16 pod názvem The Bank that failed.

Wolfgang Münchau

How not to tackle the volatile euro/dollar

Jak neřešit volatilní kurz eura vůči dolaru

Financial Times, 1.10.2007, No. 36501, p. 11

Francouzský prezident Sarkozy požaduje pod vlivem vývoje kurzu eura vůči dolaru jednotnou kurzovou politiku v rámci Evropské měnové unie. Článek přináší argumenty, podle kterých by podobné zásahy byly zcela nepraktické.

Tibor Erdős

Inflation targeting and equilibrium

Cílování inflace a rovnováha

Development and finance, 2007, No. 3, p. 3-13

Příspěvek zkoumá, zda režim inflačního cílování prosazovaný Evropskou centrální bankou je za všech okolností optimální. V této souvislosti uvádí příklad Maďarska, které po roce 2001 rovněž zavedlo režim inflačního cílování, aniž byly splněny všechny nezbytné předpoklady, a sleduje realizaci a dopady této měnové politiky na hospodářskou rovnováhu. - Pozn.

Gillian Tett

Is the storm over? : why credit market conditions look changeable at best

Je po bouři? : proč jsou podmínky úvěrového trhu nanejvýš proměnlivé

Financial Times, 4.10.2007, No. 36504, p. 9

Analýza situace na úvěrových trzích, náznaky zlepšení, změna ceny za půjčky, nejistota ohledně dopadů krize a dalšího vývoje. - Viz i článek na s. 11 pod názvem Three lessons from the credit squeeze.

Marco Onado

Italian regulation: glass half full?

Italská regulace: sklenice zpola plná?

The Financial regulator, September 2007, Vol. 12, No. 2, p. 29-36

Popis opatření, která byla provedena v regulaci italského finančního trhu v posledních letech.

Antonín Kubíček, Vladislav Pavlát

K integraci regulace a dohledu nad finančními trhy a možnostem její praktické realizace

Acta VŠFS, 2007, roč. 1, č. 1, s. 4-25

Systémy regulace a dohledu nad finančními trhy a snahy o jejich optimalizaci. Současné hlavní typy regulace a dohledu nad finančním trhem. Základní tendence dalšího vývoje finančních trhů a systému jejich regulace a dohledu. Specifika procesu integrace regulace a dohledu nad finančním trhem v ČR.

Mojmír Helísek

Krise EMS, česká měnová krize a souvislosti se zapojením koruny do mechanismu ERM II

Acta VŠFS, 2007, roč. 1, č. 1, s. 26-48

Krise Evropského měnového systému v letech 1992-1993. Měnová krize v ČR (1997) - výchozí stav české ekonomiky, předkrizový vývoj, příčiny měnové krize, průběh krize a její důsledky. K možnému riziku měnové krize v ERM II.

Jitka Pantůčková

Leden 2008: jaké změny přinese Jednotný eurový platební prostor?

Kapitál, září 2007, č. 9, s. 18-19

Stručně k historii vybudování Jednotného eurového platebního prostoru, dále k tvorbě pravidel pro přímá inkasa, k nově zaváděným SEPA standardům, k požadavkům pro oblast platebních karet a také k problematice hotovostních operací.

Martin Feldstein

A more competitive dollar is good for America

Konkurenceschopnější dolar Americe prospěje

Financial Times, 15.10.2007, No. 36513, p. 9

V článku se vysvětluje, že v případě klesajícího kurzu dolaru jde o vývoj správným směrem. Klesající dolar podpoří růst a zaměstnanost zvýšením vývozu a přiměje americké spotřebitele kupovat domácí zboží.

Petr Liška

Nad institutem bankovní záruky

Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 18, s. 651-656

Charakteristika právní úpravy, členění bankovních záruk, vznik bankovní záruky, obsah záruční listiny, potvrzení bankovní záruky jinou bankou, právní vztah dlužník - banka, právní vztah mezi věřitelem a dlužníkem, zánik bankovní záruky.

Miroslav Singer

Nejednoznačný efekt : Česká republika a eurozóna

Euro, 2007, č. 42, s. 98-99

Autor reaguje na články o vstupu České republiky do eurozóny (Euro č. 37/2007 a další média) a upozorňuje, že podmínky pro přijetí eura se v minulých letech příliš nezlepšily. Vychází z analýz ČNB a ukazuje, že schopnost české ekonomiky čelit šokům prostřednictvím přizpůsobovacích mechanismů není nadále uspokojivá. Ani efekty z přijetí eura nejsou automatické nebo nemusejí být příliš vysoké, jak dokládá příklad některých zemí. Rozhodnutí o euru bude však především politické.

Kateřina Šmídková

Nic se neděje : Česká republika a eurozóna

Euro, 2007, č. 43, s. 119

Autorka dokládá, že absence termínu přijetí eura sama o sobě makroekonomická rizika pro Českou republiku nezvyšuje. Naopak úspěšané zavedení eura by mohlo zvýšit rizika, jako jsou prudce rostoucí zadluženost a bubliny na finančních trzích.

František Mašek

Podepsat můžeš, přečíst musíš

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 40, s. 70-71

Ke snaze Ministerstva financí pomoci drobným investorům. Základní body rámcové politiky MF v oblasti ochrany spotřebitele na finančním trhu, nejdůležitější opatření a některé průlomové návrhy.

Jesús Crespo Cuaresma, Tomáš Slacík

Predicting currency crises using the term structure of relative interest rates: case studies of the Czech Republic and Russia

Predikce měnových krizí pomocí časové struktury relativních úrokových sazeb: případová studie České republiky a Ruska

Focus on European economic integration, 2007, No. 1, p. 135-149

Autoři upozorňují na metodu predikce měnových krizí pomocí časové struktury (tvaru výnosové křivky) relativních úrokových sazeb. Ukazují potenciál tohoto nástroje zejména pro krátké časové období, a to na praktických příkladech měnových krizí v České republice v roce 1997 a v Rusku v roce 1998. - Pozn.

A. Uljukajev, M. Kulikov

Problemy denezno-kreditnoj politiki v uslovijach pritoka kapitala v Rossiju

Problémy měnové politiky v podmínkách přílivu kapitálu do Ruska

Voprosy ekonomiki, 2007, No. 7, s. 4-19

Na úvod jsou popsány makroekonomické trendy v Rusku v posledním desetiletí. Zejména se upozorňuje na skutečnost, že až do nedávna byl hlavním zdrojem likvidity pro ruskou ekonomiku přebytek zahraničněobchodní bilance. Od poloviny roku 2005 dochází ke značnému přílivu zahraničního soukromého kapitálu, který představuje nový zdroj likvidity. Silný příliv kapitálu může vést k dodatečné inflaci a nebo k dodatečnému posílení rublu, čemuž současné nástroje měnové

politiky nedokáží čelit. V článku je uveden přehled opatření, která by teoreticky mohla přispět k řešení problému.

Vladimír Pikora

Přijetí eura ve střední Evropě

Bankovníctví, 2007, roč. 15, č. 9, s. 21

Stručně k současnému postoji zemí střední Evropy ke vstupu do EMU. K podmínkám přijetí eura (které se přežily), k dalšímu (nepřesnému) kritériu - politickému souhlasu, k některým odhadům přijetí eura v jednotlivých zemích a ke správnému načasování vstupu do eurozóny.

Alain de Serres ... [et al.]

Regulation of financial systems and economic growth in OECD countries: an empirical analysis

Regulace finančních systémů a hospodářský růst v zemích OECD: empirická analýza

OECD economic studies, 2006, No. 43 [2006/2], p. 77-113

V příspěvku se na vzorku 25 zemí OECD zkoumá, zda regulace, která více napomáhá vytváření soutěžních a efektivních finančních systémů, má výrazný pozitivní dopad na odvětvový výstup a růst produktivity. Regulační ukazatele byly získány z průzkumů provedených Světovou bankou v oblasti regulace bankovníctví a trhu cenných papírů. Z empirické analýzy vyplývá, že regulace finančního systému ovlivňuje růst výstupu ze statistického i ekonomického hlediska. - Pozn.

Tod Akerly

SOX: a case study in extra-territoriality

SOX: případová studie exteritoriality

The Financial regulator, September 2007, Vol. 12, No. 2, p. 21-28

Sarbanesův-Oxleyův zákon a jeho dopad na americký finanční trh. - Pozn.

Alain Ize

Spending seigniorage: do central banks have a governance problem?

Užití ražebného: mají centrální banky problém s řízením?

IMF staff papers, 2007, Vol. 54, No. 3, p. 563-589

Příspěvek zkoumá finanční výkonnost centrálních bank v souvislosti s jejich výsadním právem ražby peněz. Sleduje udržitelnost této výkonnosti, potřeby kapitálu pro krytí operačních nákladů, kolik prostředků banka ukládá či převádí aj. Využívá reprezentativní průřez finančními účty centrálních bank, který modelově zpracovává. - Pozn.

Jeremy Grant

Transatlantic regulatory harmony is in the air

Transatlantická regulační harmonie nabývá na síle

Financial Times, 26.9.2007, No. 36497, p. 9

Starou rivalitu střídá snaha Londýna a New Yorku spolupracovat v oblasti financí. Regulační i soukromý sektor si uvědomují nutnost kroků, které by usnadnily přeshraniční obchod ve finančních službách. Americký úřad SEC usiluje o spolupráci s britským FSA a německým BaFin, vznikají různé mezinárodní platformy pro jednání.

Martin Wolf

We are living in a brave new world of state capitalism

Žijeme v báječném novém světě státního kapitalismu

Financial Times, 17.10.2007, No. 36515, p. 11

Globalizace měla být celosvětovým triumfem tržní ekonomiky, ale jedněmi z nejvýznamnějších aktérů se stávají státy. Ty hrají hlavní úlohu ve vlastnictví a těžbě surovin a nyní vystupují i jako vlastníci majetku. V článku se rozebírají otázky spojené s existencí tzv. fondů národního majetku (sovereign wealth funds), které vznikají v různých zemích světa.

When it goes wrong... : securitisation**Když dojde k poruše... : sekuritizace**

The Economist, September 22nd 2007, Vol. 384, No. 8547, p. 76-78

Britská banka Northern Rock je příkladem finanční instituce, která mohla růst tak rychle díky procesu zvanému sekuritizace, kdy se hypotéky, pohledávky související s úvěrovými kartami a jiná finanční aktiva transformují na obchodovatelné cenné papíry. Šlo o revoluci, která přinesla velké zisky, ale cena za ni vychází najevo až teď. V článku se rozebírají nedostatky tohoto modelu.

When to bail out**Kdy zachraňovat**

The Economist, October 6th 2007, Vol. 385, No. 8549, p. 86

Nedávné události ukázaly, že režim bankovní regulace založený výhradně na kapitálové přiměřenosti nemusí stačit. Stejný důraz by měl být kladen i na dostatečnou likviditu.

Jaroslava Kypetová

Změnit neznamená zrušit : bankovníctví

Euro, 2007, č. 41, s. 108-109

Autorka se zaměřuje na podporu financování exportu v ČR. Upozorňuje, že tato podpora by se měla vyvíjet dle potřeb vývozců i bank. V této souvislosti se zabývá zejména aktivitami České exportní banky (ČEB). Dokládá, že ČEB vykazuje řadu charakteristik ryze státní instituce a doporučuje změny v jejím fungování. - Reakce na článek Jana Žižky Riskantní tah ČSOB (Euro č. 32/2007).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Axel Granzow, Helmut Hauschild

Brüssel spürt Post-Beihilfen nach**Brusel prošetří subvence poskytované německé poště**

Handelsblatt, 13.9.2007, Nr. 177, S. 11

Evropská komise avizovala úmysl prověřit veškeré transfery veřejných prostředků do Deutsche Post (DP) a kontrolu veškerých příjmů z poplatků od roku 1989. Bývalá monopolní DP je podezřelá, že subvence protiprávně využívala ke křížovým subvencím svých sester (DHL Express und Logistik a Postbank) a snižovala jimi cenu služeb pod tržní hodnotu; ke stanovené povinnosti splatit nedovolené státní podpory.

Alexander J. Bělohávek

Cenová regulace podle předpisů Evropských společenství

Ekonomická revue, 2007, roč. 10, č. 2-3, s. 6-20

Smlouva o založení ES (SES), její cíle a základní principy. Základní princip volného pohybu zboží (obecný rámec, problematika zavedení článku 28 SES prostřednictvím odvozené legislativy ES a prostřednictvím judikatury ESD). Posouzení judikatury ESD a nový vývoj v oblasti volného pohybu služeb. Cenové regulace v rámci věcné působnosti dřívějšího Evropského sdružení uhlí a oceli (ESUO).

Klára Přikrylová

Co může přinést novela zákona o cenách?

Parlamentní zpravodaj, 2007, roč. 11, č. 9, s. 32-33

Zamyšlení nad praktikami českých cestovních kancelářích a leteckých přepravců v oblasti cen (uvádění tzv. neúplných cen). Stručně k praxi v zahraničí, k některým ustanovením zákona o ochraně spotřebitele a zákona o cenách, k uvádění konečné ceny a k boji o zákazníka. Stručně také o reakci MF, které již v červenci 2007 oznámilo, že připravuje novelu zákona o cenách. - Na s. 33 připojen odlišný názor ředitele Liberálního institutu na přijetí zákona o cenách.

Péter Halmai

Convergence and growth

Konvergence a růst

Development and finance, 2007, No. 3, p. 41-51

Příspěvek analyzuje problematiku reálné konvergence nových členských zemí EU (od roku 2004) z pohledu faktorů ovlivňujících jejich hospodářský růst. Vychází zejména z ekonometrických analýz zaměřených na zkoumání střednědobého a dlouhodobého potenciálního růstu těchto ekonomik a faktorů, které jej ovlivňují. Uvádí též porovnání s růstem EU-15. - Pozn.

Den Aufschwung für Reformen nutzen : Finanz- und Wirtschaftspolitik im Jahreswirtschaftsbericht 2007

Využit hospodářské konjunktury pro reformy : finanční a hospodářská politika ve výroční hospodářské zprávě 2007

Monatsbericht des BMF, Februar 2007, Nr. 2, S. 75-89

Spolková vláda předložila k 31.1.2007 výroční zprávu o stavu německého hospodářství obsahující hodnocení hospodářského vývoje v uplynulém roce a strategii hospodářské a finanční politiky na následující rok. Uvedený příspěvek obsahuje základní údaje z této zprávy se zaměřením na finanční politiku. Hlavním mottem zprávy je důraz na využití příznivé konjunkturální situace pro konsolidaci veřejných rozpočtů.

Bertrand Benoit

Different divide : why the German economic schism is now north-south

Jiný předěl : proč německé hospodářské schizma má nyní severojižní směr

Financial Times, 18.9.2007, No. 36490, p. 9

Největší ekonomika Evropy se vrací k předválečnému modelu: oblasti na jihovýchodě země vzkvétají, zatímco severozápadní regiony stagnují. Bude-li tento trend pokračovat, bude pomyslná mapa bohatého západu a chudého východu - která od znovusjednocení země ovlivňovala hospodářskou politiku a určovala směr hospodářské pomoci - brzy nahrazena jinou, rozdělující chudší sever a bohatý jih.

Český statistický úřad

Ekonomický a sociální vývoj České republiky ve 2. čtvrtletí 2007 : předběžné údaje

Bulletin ČSÚ, 2007, č. 2, s. A 1-53

Vývoj makroekonomických ukazatelů, situace v hlavních produkčních odvětvích (průmysl, energetika, stavebnictví, zemědělství, služby), cenový vývoj, vnější ekonomické vztahy, měnový vývoj (peněžní zásoba, vklady a úvěry, úrokové sazby). Údaje o obyvatelstvu, zaměstnanosti a mzdách, o příjmech a výdajích domácností. Hospodaření státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků.

How fit is the panda? : China's economy

V jakém stavu je panda? : čínská ekonomika

The Economist, September 29th 2007, Vol. 384, No. 8548, p. 71-73

Rozbor hospodářské situace v Číně se zaměřuje na otázky hrozby inflace, bubliny akciového trhu, vlivu případné recese v USA, investic aj. - K problematice viz i článek na s. 14 pod názvem Stronger China: world economy.

Benjamin Carton, Fabrice Montagne

International macroeconomic policy coordination

Mezinárodní koordinace národohospodářské politiky

Trésor-economics, September 2007, No. 18, p. 1-8

Příspěvek upozorňuje na hlavní prvky mezinárodní koordinace hospodářské politiky, zejména v oblasti finančního systému a jeho ochrany před riziky. Představuje některé možné modely kvantifikování přínosů této koordinace (modely 1. generace, změny související s koordinací monetární politiky a zaměřením na směnné kurzy). Zvažuje též podmínky pro dosažení optimálních přínosů a uvádí i příklady úspěšných zkušeností. - Pozn.

Neil Buckley ... [et al.]

Investing in Russia

Investování v Rusku

Financial Times, 2.10.2007, No. 36502, sep. sect. (6 p.)

Investiční klima v Rusku, plynárenský a ropný průmysl, korupce, infrastruktura, elektroenergetika aj.

Finn Mayer-Kuckuk

Japan privatisiert seine Post

Japonsko zprivatizuje poštu

Handelsblatt, 2.10.2007, Nr. 190, S. 8

Proces privatizace japonské pošty byl zahájen založením holdingu ve 100procentním vlastnictví státu, který by podle plánu měl svůj podíl v průběhu 10 let snížit na min. 1/3.

Die Koordinierung der Finanz- und Wirtschaftspolitik in der Europäischen Union

Koordinace finanční a hospodářské politiky v Evropské unii

Monatsbericht des BMF, August 2007, Nr. 8, S. 71-81

Příspěvek zdůvodňuje potřebu koordinace hospodářské a finanční politiky členských zemí EU a uvádí nástroje a instituce důležité pro její realizaci. Zmiňuje zejména koordinaci rozpočtové politiky se speciálním zohledněním Paktu stability a růstu a Lisabonské strategie, dále i makroekonomický dialog jako důležitý neformální nástroj koordinace. - Pozn.

Libuše Bautzová

Kudy tečou miliardy : CzechInvest

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 41, s. 44-49

Obsáhlá analýza patnáctiletého fungování agentury na podporu podnikání a investic CzechInvest. Úspěchy agentury, personální problémy, role CzechInvestu v české ekonomice a vyhlídky do budoucna. Připojen přehled historie CzechInvestu v datech a popis hlavních služeb, které poskytuje.

Zsuzsa Dömény

Latin America on a new path

Latinská Amerika na nové cestě

Development and finance, 2007, No. 3, p. 31-40

Příspěvek dokládá rychlý hospodářský růst latinskoamerických ekonomik po roce 2001. Sleduje vývoj přímých zahraničních investic ve sledovaném regionu a zkoumá jejich zaměření. Pozornost věnuje též otázce zón volného obchodu, hospodářské integraci, energetickým zdrojům, nástupu levicových vlád v mnohých latinskoamerických zemích. - Pozn.

Der private Konsum seit der deutschen Wiedervereinigung

Private consumption in Germany since reunification

Soukromá spotřeba od německého sjednocení

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, September 2007, Jg. 59, Nr. 9, S. 41-56

Deutsche Bundesbank - Monthly report, September 2007, Vol. 59, No. 9, p. 41-55

Příspěvek zkoumá faktory, které ovlivňují trend slabé spotřeby německých domácností po znovusjednocení země v roce 1990. Příčinu hledá v kumulaci více faktorů, zejména v doznívání strukturálně podmíněného nízkého hospodářského růstu a v přetrvávání problémů na trhu práce. Svoji roli hrají i strukturální změny ve spotřebním chování a ve vztahu k úsporám (motiv opatrnosti, zabezpečení apod.). - Pozn. - Studie je dostupná v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Janusz Bojarski

Problems of black labour, illegal immigration and money laundering in Poland

Problematika práce načerno, nelegální imigrace a praní špinavých peněz v Polsku

Journal of money laundering control, 2007, Vol. 10, No. 3, p. 367-378

Stručný přehled o situaci v oblasti boje s organizovaným zločinem v Polsku; fenomén práce načerno, její rozsah a obory uplatnění; ilegální imigrace; právní úprava boje s praním špinavých peněz. - Pozn.

Psychologie, Wachstum und Reformfähigkeit : Forschungsbericht des ZEW Mannheim in Zusammenarbeit mit der Universität Salzburg und der Ludwig-Maximilian-Universität München

Psychologie, růst a ochota k reformám : výzkumná zpráva ZEW Mannheim (Centra pro evropský hospodářský výzkum) ve spolupráci s Universitát Salzburg a Ludwig-Maximilian-Universität München

Monatsbericht des BMF, April 2007, Nr. 4, S. 43-55

Příspěvek informuje o hlavních cílech a výsledcích výzkumného projektu iniciovaného Spolkovým ministerstvem financí v Německu, který byl zaměřen na zjišťování příčin odmítavého postoje veřejnosti vůči nezbytným ekonomickým reformám. Předkládá dva rozdílné přístupy výkladu tohoto postoje, věnuje se přijetí reform v sociálním státě, sleduje roli sociálních norem, problém daňových a odvodních systémů, komunikační politiky aj.

A rupture with the past? : France's economic reforms

Rozhod s minulostí? : hospodářské reformy ve Francii

The Economist, September 22nd 2007, Vol. 384, No. 8547, p. 37-38

Francouzský prezident Nicolas Sarkozy se snaží vnést nový přístup do provádění hospodářských reform a současně usiluje o to, aby se vyhnul velkým střetům s odborovými svazy. Chce skoncovat s tzv. zvláštními režimy v rámci systému sociálního zabezpečení a v této souvislosti revidovat penzijní systém, reformovat dosavadní rigidní pravidla trhu práce, přitvrdit pravidla poskytování sociálních dávek a změnit systém zdravotního pojištění.

Sonda do hlubin českého stavebnictví aneb odvětví plné optimismu

Kapitál, říjen 2007, č. 10, s. 39-41

Shrnutí výsledků nejnovější ucelené sondy do českého stavebnictví, zaměřené na vybrané oblasti tohoto odvětví. Pozitivní a negativní trendy, úroveň aplikovaných technologií, informační zdroje, zadávání a získávání zakázek, vliv globalizace a postupující liberalizace na trh stavebních prací v ČR atd. - Zprac. podle Kvalitativní studie českého stavebnictví 2007.

By Sebastian Dullien

The transatlantic divide : how the United States and Europe differ in economic policy

Transatlantický předěl : jak se Spojené státy a Evropa liší v hospodářské politice

The International economy, 2007, Vol. XXI, No. 3, p. 22-25

V rozboru rozdílů v hospodářské politice mezi USA a Evropou se konstatuje, že Evropa se v současnosti projevuje jako větší přívrženec volného trhu než Amerika.

The turning point : the global economy

Bod obratu : globální ekonomika

The Economist, September 22nd 2007, Vol. 384, No. 8547, p. 33-35

Rozbor světové hospodářské situace se zaměřuje na otázku, zda poslední finanční krize signalizuje konec zlaté éry stabilního růstu. Pozornost je věnována zejména stavu americké ekonomiky.

Chris Giles ... [et al.]

World economy 2007

Světové hospodářství v r. 2007

Financial Times, 17.10.2007, No. 36515, sep. sect. (16 p.)

Světová ekonomika a obchod z hlediska dopadu úvěrové krize; důvěra investorů, výzvy k větší zodpovědnosti; profily řady ministrů financí, guvernérů, finančníků; globální problémy.

Informatika. Počítače

Kevin Allison

Key to it all : commercial considerations complicate internet privacy

Klíč ke všemu : komerční úvahy komplikují soukromí na internetu

Financial Times, 24.9.2007, No. 36495, p. 7

Zaměřeno na otázku ochrany soukromí při vyhledávání na internetu. Internetové služby si začínají uvědomovat, že ochrana osobních informací uživatelů je rozhodující pro jejich konkurenceschopnost.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Jana Zelinková

Komunitární programy jako nástroj rozvoje členských států EU

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 37, s. 12, 21

Komunitární programy Evropského společenství: účel a oblasti podpory. Účast ČR na komunitárních programech (finanční podpora ve formě grantů). Typy komunitárních programů.

František Múčka

Najdôležitejším kritériom sa stala udržateľnosť

Trend, 2007, č. 37, s. 14-15

Příprava SR na přijetí eura, k problematice plnění inflačního kritéria, metodiky měření růstu cen, relevance indexu CPI a HICP.

Štěpán Pecháček

Spíše úkrok než pokrok : Evropská unie

Euro, 2007, č. 44, s. 86-87

V souvislosti s odmítnutím původního návrhu ústavní smlouvy a hledáním změny smluvního základu EU autor informuje o kompromisním textu tzv. reformní smlouvy. Porovnává tuto unijní reformní smlouvu s předchozím návrhem ústavní smlouvy, zvažuje, co nový návrh přináší a jaké jsou možnosti jeho přijetí členskými státy EU.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Lubomír Grúň

Devizově finanční vztahy mezinárodní socialistické ekonomické integrace, jejich instituce a finální fáze po roce 1985

Právník, 2007, roč. 146, č. 9, s. 1012-1024

K otázce pojmové charakteristiky devizově finančních vztahů v rámci RVHP (přehled názorů představitelů tehdejších odborných kruhů). Vývoj devizově finančních vztahů zemí RVHP z pohledu platebního styku a jeho forem. K postavení a fungování převoditelného rublu jako kolektivní měny členských států RVHP. Mezinárodní investiční banka a mezinárodní socialistický úvěr.

Ján Haluška, Miroslav Klúčik

Vecné aspekty vývoja deficitu obchodnej bilancie SR v rokoch 2004-2006

Biatic, september 2007, roč. 15, č. 9, s. 19-23

Otevřenost slovenské ekonomiky, výsledky obchodní bilance v letech 2004-2006, teritoriální a obchodní struktura deficitu obchodní bilance.

Podnik a podnikání

Eberhard Vetter

Die Änderungen 2007 des Deutschen Corporate Governance Kodex Změny Německého kodexu Corporate Governance v roce 2007

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 36, S. 1963-1968

Navrhované změny a doporučení k Německému kodexu Corporate Governance v roce 2007 se týkají především oblasti představenstva a dozorčí rady; význam zakotvení pojmu "compliance" v Kodexu. Požadavek přiměřenosti při výplatě odstupného v případě předčasného ukončení činnosti člena představenstva, rozšíření dozorové zodpovědnosti dozorčí rady. - Pozn.

Frank M. Drost, D. Fockenbrock

Bund will gläserne Staatsfirmen

Stát chce transparentní státní firmy

Handelsblatt, 17.9.2007, Nr. 179, S. 15

Plán zavedení Public Corporate Governance Kodex v Německu; k požadavkům nastolení stejných transparentních kritérií pro státní podniky jako pro koncerny kótované na burze. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 13/2007.

Gábor Hoványi

Business development: from traditional businesses to companies trading in knowledge

Vývoj podnikání: od tradičních oborů ke společnostem obchodujícím se znalostmi

Development and finance, 2007, No. 3, p. 13-22

V souvislosti s omezeními konkurenceschopnosti maďarské ekonomiky danými přírodními, demografickými aj. faktory autor upozorňuje na nutnost zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti cestou vytváření znalostní ekonomiky. Tímto zaměřením získá podnikatelský sektor nové impulsy, které by nahradily dosud tradiční orientaci na výrobu a služby. - Pozn.

The financing of small and medium-sized enterprises in the euro area

Financování malých a středních podniků v eurozóně

Monthly bulletin [European Central Bank], 2007, No. 8, p. 75-88

Malým a středním podnikům je vzhledem k jejich hospodářskému významu věnována značná pozornost. Článek představuje podrobnou analýzu modelů financování těchto podniků v eurozóně a také jejich finančního postavení. - Vysvětl.

Christoph Watrin, Anas Wittkowski, Christiane Pott

Förderung von Wagniskapital im Visier des Gesetzgebers - Was erwartet Private Equity und Venture Capital Gesellschaften?

Zaměření zákonodárce na podporu rizikového kapitálu - Co čeká společnosti Private Equity a Venture Capital?

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 36, S. 1939-1944

K návrhu německého zákona k modernizaci rámcových podmínek pro kapitálové účasti (MoRaKG), který by měl od roku 2008 posílit také inovační a růstový potenciál mladých MSP v souladu se zájmy trhu práce. Prezentace podpory tzv. holdingových společností rizikového kapitálu a hlavních změn u podnikových majetkových účastí. - Pozn.

Dana Dluhošová

Nové přístupy k měření finanční výkonnosti podniku

Ekonomická revue, 2007, roč. 10, č. 2-3, s. 21-39

Vývoj ukazatelů a pojetí měřítek finanční výkonnosti, účetní ukazatele výkonnosti, ekonomické ukazatele, tržní ukazatele výkonnosti, value drivers. Charakteristika a propočet vybraných variant ukazatele EVA. Vývoj ukazatele EVA v podmínkách ČR. Porovnání ukazatelů finanční výkonnosti.

Mark G. Friedrich, Alexander Fleischer

REIT-Aktiengesellschaften: Neue Aufgaben für Unternehmensführung und Abschlussprüfer aus § 1 Abs. 4 REIT-Gesetz

Akciové společnosti nemovitostí: nové úkoly pro podnikové vedení a auditory dle § 1 odst. 4 zákona o německé akciové společnosti nemovitostí s podíly kótovanými na burze

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 37, S. 2019-2024

REIT. Zákon o německých akciových společnostech nemovitostí platí od 1.1.2007; status daňově zvýhodněné REIT je vázán na dodržení stanovených podmínek (podrobně uvedeny), které musí ke konci obchodního roku auditor potvrdit (ve zvláštní poznámce). Rozsah a průběh auditu. Revize účetní závěrky, ručení auditora dle zákona o REIT. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Ján Záborský

Ako sa prichádza o dôchodky

Trend, 2007, č. 38, s. 14-15

Plánované změny druhého důchodového pilíře v SR.

Das Elterngeld - ein neues Instrument einer nachhaltigen Familienpolitik

Rodičovský příspěvek - nový nástroj udržitelné rodinné politiky

Monatsbericht des BMF, Februar 2007, Nr. 2, S. 91-95

Příspěvek seznamuje s novým nástrojem na podporu rodin v Německu - rodinným přídatkem, který je vyplácen od 1.1.2007. Zdůvodňuje zavedení této podpory, její cíle a finanční zabezpečení. Podle odhadů by na tyto dávky mělo v Německu nárok cca 365 000 rodin.

Roger Ferguson

Europe leads the way in insurance regulation

Evropa ukazuje cestu v regulaci pojišťovnictví

The Financial regulator, September 2007, Vol. 12, No. 2, p. 49-53

Regulace pojišťovnictví ve světě prochází neustálými změnami. Autor se zaměřuje na nový rámec dohledu, který předložila Evropská komise pod názvem Solvency II, a zabývá se otázkou, nakolik by se mohl stát vzorem i pro regulátory v jiných zemích. - Pozn.

Reinhold Höfer

Gesetz zur Förderung der betrieblichen Altersversorgung : Anmerkungen zum Regierungsentwurf vom 8.8.2007

Zákon na podporu starobního podnikového zabezpečení : poznámky k vládnímu návrhu z 8.8.2007

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 35, S. 1922-1924

Podpora podnikových důchodů v Německu; příspěvky (do výše 4 procent vyměřovací hranice) na podnikové starobní zabezpečení nepodléhají povinnosti odvodu na důchodové, nemocenské, pečovatelské pojištění a na pojištění pro případ nezaměstnanosti, ruší se původní termín platnosti této úlevy do konce roku 2008 a prodlužuje se dále do příštích let. Snížení min. věkové hranice pro podnikové důchody ze 30 na 25 let. Přechodná opatření k úlevám poskytnutým do roku 2008, daňové důsledky snížení věkové hranice. - Pozn.

Karl Doemens

Mini-Jobs für Frührentner werden Realität

Minijob pro předčasné důchodce bude realitou

Handelsblatt, 24.9.2007, Nr. 184, S. 6

Připravované zvýšení možného měsíčního příjvodu pro předčasné důchodce v Německu z 350 na 400 eur měsíčně (překročení povoleného příjvodu je sankcionováno krácením důchodu o jednu třetinu).

László Antal

Pension reform: its present and future

Penzijní reforma: její současný stav a budoucnost

Development and finance, 2007, No. 3, p. 52-62

Autor rozebírá problematiku nezbytnosti radikální reformy penzijního systému v Maďarsku a jejího možného praktického provedení. Stručně rekapituluje vývoj dosavadních reformních snah, zejména reformu z roku 1998, a hodnotí vývoj v tomto směru za poslední desetiletí. Navrhuje i některá alternativní řešení zmiňovaných problémů. - Pozn.

S. N. Sil'vestrov

Pjatidesjatiletije Jevrosojuza: ot Obščego rynka - k social'noj Jevrope

Padesát let Evropské unie: od Společného trhu k sociální Evropě

EKO, 2007, no. 7, s. 37-55

Jednotná sociální politika EU a její principy, hlavní programy v sociální oblasti, institucionální struktura, sociální solidarita.

Jochen Prost, Uwe Rethmeier

Schuldbefreiende Übernahme von Zusagen auf betriebliche Altersversorgung bei Einstellung der Betriebstätigkeit mit nachfolgender Liquidation - Grundlagen und praktische Erfahrungen
Oddlužovací převzetí příslibů na podnikové důchodové zabezpečení při zastavení činnosti podniku s následnou likvidací - zásady a praktické zkušenosti

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 36, S. 1945-1949

Převod povinnosti podnikových důchodů v případě likvidace podniku v Německu; problematika oddlužovacího převzetí příslibu podnikového zabezpečení institucí životního pojištění nebo důchodovou pokladnou z pohledu daňového a pracovního práva.

Richard W. Fetter

Stonat budeme za mň

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 40, s. 60-62

O změnách v rámci nemocenského pojištění, které nás čekají od ledna příštího roku. Podrobněji o denním vyměřovacím základu, ze kterého se vyměřují nemocenské dávky, o procentních sazbách, o délce poskytování nemocenských dávek, o ochranné lhůtě apod.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Dirk Heilmann

Britischer Baumarkt kühlt ab

Ochlazení na britském stavebním trhu

Handelsblatt, 24./25./26.8.2007, Nr. 163, S. 23

Trend vývoje cen domů ve Velké Británii nejen pod vlivem americké hypoteční krize (během desetileté vlády labouristů se ceny domů zvýšily o 156 procent, za stejné období vzrostly průměrné platy o 35 procent). K inflaci v cenách domů.

Hana Janáčková

Český trh nemovitostí v době tříletého výročí přistoupení do Evropské unie

Ekonomická revue, 2007, roč. 10, č. 2-3, s. 56-76

Trh nemovitostí po vstupu ČR do EU, současnost na českém trhu (spekulativní nákupy, trendy a změny na poptávkové straně, současná poptávková strategie podpory výstavby bytů a domů, tzv. bublina na trhu nemovitostí). Okrajově k vývoji trhu nemovitostí v Moravskoslezském kraji po vstupu do EU.

Balázs Égert, Dubravko Mihaljek

Determinants of house price dynamics in Central and Eastern Europe

Determinanty dynamiky cen domů a bytů ve střední a východní Evropě

Focus on European economic integration, 2007, No. 1, p. 52-76

Příspěvek zkoumá faktory ovlivňující dynamiku vývoje cen domů a bytů v osmi zemích střední a východní Evropy (Bulharsku, Chorvatsku, České republice, Estonsku, Maďarsku, Litvě, Polsku a Slovinsku) a porovnává je s vývojem v 19 vyspělých zemích OECD od poloviny devadesátých let. Zaměřuje se přitom na zjišťování specifických faktorů vyplývajících z transformačního vývoje. - Pozn.

Oldřich Vlasák

Obce čekají na spravedlivé příjmy

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 38, s. 46-47, 49

K problematice regulace nájemného v ČR. Poznámky k některým sporům, kterými se zabýval Evropský soud pro lidská práva (Broniowski vs. Polsko, Hutten-Czapska vs. Polsko). Přehled dosavadních kroků ČR k nápravě neudržitelné situace v oblasti nájemního bydlení (zákon o jednostranném zvyšování nájemného, příprava novely občanského zákoníku aj.). Stručně k problematice odškodnění stěžovatelů a k vlivu deregulace nájemného na hospodaření obcí.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Die Beschäftigungssituation älterer Erwerbstätiger: bisherige Entwicklung und Ausblick

Zaměstnanost starších pracovníků: dosavadní vývoj a výhled do budoucna

Monatsbericht des BMF, August 2007, Nr. 8, S. 67-70

Příspěvek dokumentuje rostoucí pracovní zapojení starších pracovníků v Německu v posledních deseti letech (v roce 1996 8,14 mil. - 22,8 % celkového počtu zaměstnanců, v roce 2006 9,54 mil. - 25,7 %). Uvádí příčiny nárůstu podílu starších zaměstnanců na celkové zaměstnanosti a zvažuje podmínky pro další pokračování tohoto trendu. - Pozn.

Benjamin Delozier, Sylvie Montout

How the new features of globalisation are affecting markets in Europe

Jak ovlivňují nové projevy globalizace trhy v Evropě

Trésor-economics, Mars 2007, No. 11, p. 1-8

Příspěvek zkoumá, zda nové projevy globalizačního procesu, spojené s integrací velkých rozvojových zemí, významným způsobem ovlivní strukturu požadovaných pracovních sil v Evropské unii. Uvádí prognózu tohoto dopadu globalizace pro EU jako celek na období příštích patnácti let. Zkoumá též faktory, které by mohly zmírnit očekávané dopady na růst nerovnosti. - Pozn.

Clothilde L'Angevin

Labor market adjustment dynamics and labor mobility within the euro area

Dynamika přizpůsobení na trhu práce a mobilita pracovních sil v eurozóně

Trésor-economics, April 2007, No. 14, p. 1-8

Příspěvek zkoumá dynamiku trhu práce ve dvanácti členských zemích EMU a porovnává ji s vývojem v USA v letech 1973-2005. Zaměřuje se především na přizpůsobovací mechanismy spojené s vyrovnáváním asymetrických šoků po vzniku EMU. - Pozn.

Tomáš Pavelka

Mýty a fakta o vlivu minimální mzdy na zaměstnanost

Sondy, 2007, roč. 17, č. 37, s. 5

Minimální mzda v ČR a v zemích EU; v tabulce porovnání výše minimální mzdy v roce 2006, která je uvedena v národní měně, v eurech a PPS (parita kupní síly). Vliv příp. absence vlivu minimální mzdy na nezaměstnanost.

Walter Niermann, Jürgen Plenker

Die neue Konzeption des steuerlichen Reisekostenrechts in den Lohnsteuer-Richtlinien 2008

Nová koncepce daňového práva cestovních nákladů ve směrnících k dani ze mzdy od roku 2008

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 35, S. 1885-1893

Změna daňového režimu pro cestovní náklady v Německu od 1.1.2008; zjednodušení resp. sjednocení dosavadních cestovních činností pod nově zavedený pojem činnost mimo pracoviště. Úprava pojmu pravidelné pracoviště. Příklady. - Pozn.

Bořivoj Šubrt

Přešitý zákoník práce

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 38, s. 66-67

K návrhu první větší novely zákoníku práce, kterou vláda předložila parlamentu. Podrobněji k některým úpravám a změnám, které se týkají pracovní doby, mezd a odstupného.

Lusine Lusinyan, Leo Bonato

Work absence in Europe

Nepřítomnost v práci v Evropě

IMF staff papers, 2007, Vol. 54, No. 3, p. 475-538

Příspěvek zkoumá nepřítomnost v práci z důvodu nemoci v Evropě a představuje analytický rámec umožňující zkoumání této absence ve vztahu k nabídce a poptávce po práci, k pojistným dávkám a k institucím na trhu práce, jež ovlivňuje náklady na pracovní neschopnost. Panel zahrnuje 18 evropských zemí v období 1983-2003. - Pozn.

Právo

Radka Zahradníková

Institucionální rozhodčí řízení. 7. část, Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce (SCC)

Obchodní právo, 2007, roč. 16, č. 7-8, s. 30-35

Tato část příspěvku je věnována činnosti rozhodčího institutu Stockholmské obchodní komory. Historický vývoj, organizace a orgány rozhodčího institutu SCC, jmenování rozhodců apod. Doplňeno modelovým průběhem rozhodčího řízení. - Pozn.

Petr Taranda

K vzájemným souvislostem daňového a insolvenčního řízení

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 18, s. 29-34

Příspěvek do diskuse k problematice souběhu daňového a insolvenčního řízení. Právní úprava (zákon o úpadku a způsobech jeho řešení, zákon o správě daní a poplatků). Jednání dlužníka a insolvenčního správce v daňovém řízení, zamyšlení nad postavením správce konkurzní podstaty v insolvenčním řízení, zodpovědnost za řádnou úhradu pohledávek za majetkovou podstatou. - Odkazy.

Patricia Faraldo Cabana

Legal professionals and money laundering in Spain

Právníci a praní špinavých peněz ve Španělsku

Journal of money laundering control, 2007, Vol. 10, No. 3, p. 318-336

Příspěvek se zaměřuje na povinnosti vyplývající ze španělského zákona proti praní špinavých peněz z r. 2003 a týkající se poskytování informací a pomoci při řešení případů, což v případě právních zástupců je v rozporu s povinností zachovat důvěrný ráz informací sdělených klientem. - Pozn.

Helena Prášková

Správní trestání právnických osob v Německu

Trestněprávní revue, 2007, roč. 6, č. 9, s. 253-262

Příspěvek do diskuse o možnostech trestání právnických osob za protiprávní jednání, k jejichž postihu nás zavazují, resp. v budoucnu mají zavazovat normy mezinárodního práva. Autorka podrobně seznamuje s německou právní úpravou (podmínky uložení sankce právnické osobě, sankce -

propadnutí, konfiskace věci a zrušení právnické osoby, řízení o uložení pokuty právnické osobě, uložení pokuty v přestupkovém a v trestním řízení).

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 20

K použití zásady res iudicata: čl. 4 písm. C) SESUO a čl. 87 odst. 1. čl. 88 SES: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Consiglio di Stato (Itálie): Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato v. Lucchini SpA
rozsudek ESD z 18.7.2007 C-119/05

Jurisprudence : časopis o evropské, české a slovenské judikatuře a evropském právu (EMP), 2007, roč. 16, č. 4

Na adrese www.jurisprudence.cz jsou k dispozici plná znění judikátů v češtině nebo jednacím jazyce, které byly předmětem komentáře v příslušném čísle časopisu Jurisprudence.

Lehtinenův výťah – přičitatelnost výroků státního úředníka členskému státu: žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Tampereen käräjäoikeus (Finsko) ze dne 7. listopadu 2003, došlým Soudnímu dvoru dne 11. listopadu 2003: v řízení A.G.M.-COS.MET Srl v. Suomen valtio, Tarmo Lehtinenov
rozsudek ESD z 17.4.2007 C-470/03AGM, COS, MET

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Richard Curtin

Consumer sentiment surveys: worldwide review and assessment

Průzkumy nálady spotřebitelů: přehled a hodnocení v celosvětovém měřítku

Journal of business cycle measurement and analysis, 2007, Vol. 3, No. 1, p. 7-42

Průzkumy spotřebitelské nálady se pravidelně provádějí v nejméně 45 zemích. Jsou založeny na předpokladu, že data o spotřebitelských očekáváních jsou předstihovým ukazatelem budoucích změn v makroekonomice. Příspěvek se zaměřuje na otázku, jaká je vypovídací schopnost těchto průzkumů, rozebírá se jejich teoretický základ a metodologie. - Pozn.

Sven C.Kaumanns, Kathleen Schelhase

Erstellung von Konjunkturindikatoren im Dienstleistungsbereich aus mehreren Datenquellen

Sestavení ukazatelů konjunktury v oblasti služeb z více databází

Wirtschaft und Statistik, 2007, Nr. 8, S. 768-775

Příspěvek představuje novou metodu získávání dat o obratu a počtu zaměstnanců malých a středních podniků v oblasti služeb. Pod pracovním názvem Mixmodel využívá výhod obou dosavadních způsobů získávání ukazatelů konjunktury - na základě druhotného zpracování dat z úředních statistických zdrojů v kombinaci s doplňujícím primárním šetřením. Metoda znamená též snížení statistické zátěže pro sledované podniky. - Pozn.

Günter Thiele, Bernhard J. Güntert

Die volkswirtschaftliche Bedeutung der Pflege

Národohospodářský význam pečovatelské služby

Wirtschaft und Statistik, 2007, Nr. 8, S. 781-795

Autoři analyzují národohospodářský význam pečovatelské služby v rámci rozvoje zdravotnictví v Německu na základě zvláštních vyhodnocení výdajů na zdravotnictví a účtů zdravotnického personálu. K tomuto účelu rozebírají výdaje na pečovatelské výkony podle zařízení, která je v praxi vykonávají, a podle pověřených institucí. Popisují též statistickou metodiku pro tato vyhodnocování a další vývoj systému ukazatelů. - Pozn.

Účetnictví

Jiří Pelák

Jak správně opravovat chyby v účetnictví

Účetnictví, 2007, č. 9, s. 12-14

Oprava chyb v účetnictví podle prováděcí vyhlášky zákona o účetnictví a podle Českého účetního standardu č. 19 - dva různé přístupy. Autor se zamýšlí nad tím, které řešení zvolit, dále pojednává o aplikaci § 7 odst. 1 a 2 zákona o účetnictví a zvažuje, o jaký názor se v praxi opřít. Zároveň předkládá správné (oficiální) řešení, demonstrované na příkladu. V závěru k otázce opravy chyb z pohledu daně z příjmů a z pohledu auditora, k některým námitkám proti navrhovanému řešení a ke správnému rozlišování mezi chybou a změnou odhadu.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 11/2007

Účtová třída 2. Základ daně při prodeji nákladního automobilu.

Účetní TIP

č. 21/2007

Nemocenské pojištění v roce 2008. Postřehy z účetní a daňové praxe - Změna účetního a zdaňovacího období; dotace v účetnictví podnikatelů. Daňová doporučení pro účetní - Společný systém zdanění při fúzích, rozděleních a převodech podniku.

č. 22/2007

Aktuální informace (sdělení MF k sazbě DPH u mulčovací kůry). Postřehy z účetní a daňové praxe - Digitalizace účetních záznamů (účetnictví bez šanonů). Vlastní kapitál vs. náklady a výnosy. Postřehy z auditorské praxe - Etický kodex auditorů jako základ chování auditorů a jejich vztah ke klientům. Zkušenosti z kontrol - Nevyhotovení přílohy k účetní závěrce.

č. 23/2007

Daňová reforma 2008. Společná ustanovení pro fyzické a právnické osoby - Změny při vymezení základu daně. Daňové výdaje (náklady). Nedaňové výdaje. Finanční výdaje. Zákon o rezervách. Daň z přidané hodnoty.

Veřejná správa

Jens Koenen

Kommunen setzen auf Privatisierung

Obce sázejí na privatizaci

Handelsblatt, 30.8.2007, Nr. 167, S. 4

Prognóza nárůstu privatizace komunálních služeb a provozu obecních zařízení v německých samosprávách, význam projektů PPP (Public Private Partnership). Tlak občanů na opětovné zestátnění v oblasti zásobování energií, železnic a telekomunikací.

Veřejné finance. Rozpočet

by Christine Wong

Budget reform in China

Rozpočtová reforma v Číně

OECD journal on budgeting, 2007, Vol. 7, No. 1, p. 33-56

V uplynulých deseti letech dosáhla Čína značného pokroku v oblasti řízení veřejných výdajů. Článek rekapituluje reformy v sestavování, schvalování, plnění a kontrole rozpočtu. Mezi nedostatky patří skutečnost, že stále ještě jsou přijímána důležitá rozhodnutí mimo rozpočtový proces a že vzhledem k silné decentralizaci fiskálního systému nejsou úspěchy na celostátní úrovni přenášeny na úroveň provincií a níže. - Pozn.

by Teresa Curristine and Maria Bas

Budgeting in Latin America: results of the 2006 OECD survey

Rozpočtování v Latinské Americe: výsledky šetření OECD z r. 2006

OECD journal on budgeting, 2007, Vol. 7, No. 1, p. 83-119

Článek přináší informace o rozpočtových institucích, postupech a praxi v latinskoamerických zemích, a to na základě výsledků průzkumu o rozpočtování provedeného OECD v r. 2006. Zaměřuje se zejména na právní rámec a úlohu zákonodárního sboru, fiskální pravidla, střednědobé výdajové rámce, informace o výkonech a transparentnost rozpočtu. - Pozn.

by the Congressional Budget Office

Comparing budget and accounting measures of the federal government's fiscal condition

Srovnání rozpočtových a účetních měřítek fiskální pozice federální vlády

OECD journal on budgeting, 2007, Vol. 7, No. 1, p. 7-31

Tento příspěvek Rozpočtového úřadu amerického Kongresu zkoumá dvě zprávy o fiskální politice Spojených států: rozpočet a vládní finanční výkazy. Obě zprávy se liší svou koncepcí a rozsahem. Žádná neposkytuje všechny relevantní informace o federálních financích, ale společně nabízejí komplexnější pohled na fiskální důsledky současných politik. - Pozn.

Paolo Manasse

Deficit limits and fiscal rules for dummies

Limity deficitů a fiskální pravidla "pro formu"

IMF staff papers, 2007, Vol. 54, No. 3, p. 455-473

Autor představuje jednoduchý modelový rámec pro rozbor dopadů rozpočtových limitů a fiskálních pravidel na řízení fiskální politiky. Zaměřuje se přitom zejména na dopady rozpočtových limitů na rozpočtovou disciplínu a na stabilizační (proticyklickou) politiku rozpočtových pravidel. Ukazuje, že běžná fiskální pravidla navozují "únikový" typ fiskální politiky. - Pozn.

Ekonomické poznámky k reformě veřejných financí

Parlamentní zpravodaj, 2007, roč. 11, č. 9, s. 20-24

Důvody reformy, platová opatření ve veřejné sféře, omezení transferů obyvatelstvu, změny na straně rozpočtových příjmů, problematika daňové konkurence, opatření ve zdravotnictví aj. - K tématu viz

i další příspěvky v tomto čísle čas., např. "Politické aspekty veřejných financí" a "Opravdu je to reforma?".

Pavel Sobíšek

Na velikosti záleží : veřejný sektor

Euro, 2007, č. 43, s. 120-121

Autor ukazuje, že při kvantitativním srovnání statistik vládních financí, zveřejňovaných Eurostatem, není míra přerozdělování v České republice nijak vysoká - odpovídá skupině se střední úrovní HDP na hlavu. Zvažuje též, kam Českou republiku posunou nadcházející reformy veřejných financí.

The perils of imprudence : public finances

Rizika neopatrnosti : veřejné finance

The Economist, October 13th 2007, Vol. 385, No. 8550, p. 39-40

Příspěvek rozebírá dlouho očekávané prohlášení britské vlády k veřejným financím a výdajovým plánům. V této souvislosti byly navrženy i některé daňové změny, které ale labouristé údajně "ukradli" svým politickým protivníkům.

Ján Králik

Příčiny krize rozpočtu samospráv (nejen) na Slovensku

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 38, s. 24-25

K příčinám krize samosprávy (v SR); rizika chybně sestaveného rozpočtu. Vnější faktory a řešení rozpočtové krize (příklad Banské Bystrice).

Ondřej Jakob

Reforma z pohledu navrhovatelů

Parlamentní zpravodaj, 2007, roč. 11, č. 9, s. 26-29

O důvodech reformy veřejných financí v ČR. Podrobněji k vlivu stárnutí populace, k návrhu státního rozpočtu na léta 2008 až 2010, k problematice mandatorních výdajů a k daňové reformě (daň z příjmů právnických a fyzických osob, DPH, daň z nemovitostí, ekologické daně, daňová administrativa aj.).

Jaroslava Marhounová

Rezervní fond a jeho význam v rozpočtu České republiky

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, září 2007, č. 3, s. 20-22

K problematice hospodaření organizačních složek státu, zejména pak ke zřizování rezervního fondu. Zdroje rezervního fondu, novela zákona o rozpočtových pravidlech a její dopady na rezervní fond, dosavadní dopady tvorby a použití rezervního fondu na státní rozpočet.

Donata Riedel

Steinbrück favorisiert EU-Defizitregel

Steinbrück upřednostňuje předpisy EU k deficitu

Handelsblatt, 12.9.2007, Nr. 176, S. 3

V rámci návrhů na regulaci zadluženosti pro německé veřejné finance se spolkový ministr financí přiklání k možnosti zakotvit do německé ústavy takovou úpravu rozpočtového deficitu, aby byla "konzistentní s podmínkami Paktu stability EU". Nastavení zadluženosti v modelu T. Mirowa a W. Gatzera.

Too much : Italy's budget

Příliš mnoho : italský rozpočet

The Economist, October 6th 2007, Vol. 385, No. 8549, p. 34,36

K diskusi o návrhu italského rozpočtu na r. 2008; návrh na snížení sazby korporační daně z 33 % na 27,5 %; očekávané snížení rozpočtového schodku a veřejného dluhu.

Überblick über die aktualisierten Stabilitäts- und Konvergenzprogramme 2006 der EU-Mitgliedstaaten

Přehled aktualizovaných Programů stability a konvergence 2006 členských zemí EU

Monatsbericht des BMF, Mai 2007, Nr. 5, S. 69-80

Příspěvek přehledně informuje o aktuálním stavu programů stabilizace veřejných rozpočtů v zemích EU (využití příznivé konjunktury k zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných rozpočtů). V této souvislosti rozděluje země do tří skupin podle stupně dosažené konsolidace (sledované období 2007-2009). Pozornost je věnována i vyjmutí Německa z deficitního řízení Evropské komise. - Pozn.

Vývoj zadluženosti : samospráva hospodaří odpovědněji než stát

Obec & finance, 2007, roč. 12, č. 4, s. 48-49

K výsledkům hodnocení CCB (Czech Credit Bureau) zaměřeného na hospodaření obcí (a krajů) v ČR; stav zadluženosti obcí a rating obcí 2004-2006, celkové zadlužení na obyvatele.

Eduard Janota; rozhovor vedl Antonín Eliáš

Změna rozpočtového určení daní

Obec & finance, 2007, roč. 12, č. 4, s. 18

Místní finance v ČR; ke změnám v rozpočtovém určení daní na základě připomínkového řízení, odmítnuté připomínky, Zlínská iniciativa. Kritérium prostého počtu obyvatel. Zvýšení podílu obcí na sdílených daních od roku 2009.

Zdravotnictví

Gesundheitsreform 2007

Reforma zdravotnictví 2007

Monatsbericht des BMF, April 2007, Nr. 4, S. 59-65

Příspěvek seznamuje s hlavními body reformy zdravotnictví 2007 v Německu, která je považována za jeden z hlavních reformních projektů německé koaliční vlády. Box vložený na konci příspěvku informuje, kdy vstoupí v platnost jednotlivé reformní kroky (povinnost zdravotního pojištění pro všechny občany od roku 2009 atd.). - Pozn.

Životní prostředí

Gesetz zur Änderung der Rechtsgrundlagen zum Emissionshandel im Hinblick auf die Zuteilungsperiode 2008 bis 2012 : vom 7. August 2007

Zákon o změně právních podkladů pro obchod s emisemi s ohledem na přídělové období 2008 až 2012 : ze 7. srpna 2007

Bundesgesetzblatt. Teil I, 10. August 2007, Jg. 2007, Nr. 38, S. 1788-1808

Znění zákona o změně právních podkladů pro obchodování s emisemi (období 2008-2012) ze 7. srpna 2007. Obsahuje aktuální znění předpisů pro národní přidělový plán na emisní povolenky v letech 2008-2012. - Pozn.

Ladislav Kurc

Nebezpečný experiment : emisní povolenky

Euro, 2007, č. 40, s. 102-103

Autor kriticky analyzuje evropský systém obchodování s emisními povolenkami (EU-ETS) v souvislosti s krácením těchto povolenek na období 2008 až 2012. Dokládá, že pokud by Evropské komisi vyšel záměr vydat o dvě procenta méně povolenek než je skutečná potřeba průmyslu, způsobilo by to vážné hospodářské problémy.

Ostatní

Finanzpolitische Aspekte europäischer Forschungs- und Technologiepolitik

Finanční aspekty evropské výzkumné a vývojové politiky

Monatsbericht des BMF, April 2007, Nr. 4, S. 37-42

Příspěvek seznamuje s vývojem finanční důležitosti evropské výzkumné a vývojové politiky, s právním rámcem této politiky, s koncepcí a finančním zajištěním 7. Rámcového výzkumného programu EU (případně s participací Německa na tomto programu).

Michael Inacker

Neuer Kurs

Nový kurs

WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 37, S. 42, 44, 46

Cílovou skupinou strategie německé CDU (pod vedením kancléřky Merkelové) pro volby v roce 2009 budou senioři a to i za cenu příp. sociálních výhod; občanů starších 60 let je cca 20 miliónů a představují třetinu oprávněných voličů. K výsledkům analýz podle cílových skupin potenciálních voličů CDU resp. unie CDU/CSU.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Love the one you're with: exchange rates

Miluj tu, s níž jsi: měnové kurzy

The Economist, October 20th 2007, No. 8551, p. 89-90

Po nervózním létě na finančních trzích je poněkud zvláštní pozorovat analytiku, jak revidují své hodnocení toho, jak se v tomto problémovém období dařilo americké ekonomice. Mnozí nyní uvádějí, že ve 3. čtvrtletí vzrostl HDP o 3 % nebo i více, což je slušný výsledek i v méně zneklidňujících časech. A to, že zdrojem radosti jsou lepší výsledky obchodu, je ještě podivnější. Amerika je více spotřebitelská než dodavatelská: už léta vykazuje velký schodek běžného účtu.

Tady možná dochází ke změně. Slabší dolar, který od r. 2002 spadl o více než pětinu proti měnám obchodních partnerů, pomáhá Americe prodávat její zboží do zahraničí a omezuje její výdaje na dovozy. U schodku obchodní bilance došlo v srpnu k dalšímu snížení, přičemž šlo o čtvrtý měsíc v řadě. Vývozy meziročně vzrostly v hotovostním vyjádření o 12,8 %, zatímco dovozy o pouhých 3 %. Zdá se, že dochází k vítanému vyrovnávání poptávky směrem od domácích výdajů k vývozům.

Ne každý však oslavuje. Jestliže americké zboží má výhodnější ceny, pak zboží z jiných zemí musí být relativně dražší. Stížnosti, že hlavní břemeno pádu dolaru nese euro, jsou do určité míry opodstatněné. Eurozóna, Kanada, Čína, Japonsko a Mexiko společně představují dvě třetiny amerického obchodu, ale jejich měnám se v posledních letech dařilo vůči dolaru dost rozdílným způsobem. Od počátku roku 2002 posílilo nejvíce euro a kanadský dolar, kdežto jen a jüan mnohem méně. Peso kleslo téměř o pětinu.

Ačkoliv euro doplácí na kurzový vývoj více, než by bylo spravedlivé, Kanada může mít ke stížnostem na slabý dolar více důvodů, protože tři čtvrtiny jejího vývozu jdou do Ameriky. A z mnoha hledisek je pozice eura natolik dobrá, aby uneslo nespravedlivý podíl kurzového vývoje. Cena ropy sice dosáhla nového maxima, ale aktivitu v eurozóně to vzhledem k její energetické efektivnosti postihuje nejméně. Země bohaté na ropu vynakládají značnou část svých příjmů na dovozy z Evropy. Navíc eurozóna vyváží v poměru k HDP více než dvakrát tolik co Amerika do prosperujících zemí BRIC (Brazílie, Rusko, Indie a Čína).

Tato orientace na rychle rostoucí trhy pomáhá zmírnit škody, které drahé euro způsobuje vývozům. Nicméně škodlivé účinky silné měny jsou zdůrazňovány velmi často, zatímco výhody se přehlíží. Silné euro je sice překážkou pro prodej do zahraničí, zato ale podporuje domácí výdaje: to, co vývozci ztrácejí na cenové konkurenceschopnosti, jde ve prospěch kupní síly spotřebitelů. Levnější dovozy zvyšují reálné příjmy domácností a tím podněcují spotřebu. A tím, že drží na uzdě inflaci, umožňují nižší úrokové sazby, které zase stimulují domácí výdaje.

V eurozóně, kde výdaje domácností stagnují, by posun v poptávce směrem od vývozu ke spotřebě, tedy opačně než v případě amerického vyrovnávání, byl vítaným jevem. Ekonom společnosti Dresdner Kleinwort Leo Doyle říká, že vzestup eura současně anticipuje i upevňuje posun k výdajům, stejně jak k tomu došlo v případě výrazného posílení britské libry v polovině 90. let. A měnové trhy skutečně skládají eurozóně poklonu: ať už jsou bezprostřední pochybnosti jakékoliv, vyhlídky spotřebitelů se zdají být jasnější než v Americe nebo Británii, kde je nižší míra úspor a vyšší úroveň dluhu.

Proč tedy ty stížnosti? Jednou z obav je, že jestliže investoři ztratí důvěru v dolar, způsobí jeho trvalý pokles destabilizační katastrofu. Další obavou je, že drahé euro povede k nechtěnému deficitu obchodní bilance v Evropě – i když výměna levného zboží za aktiva v drahé měně je určitě dobrým obchodem.

Vlády zemí eurozóny nejsou v této otázce jednotné. Německý ministr financí Peer Steinbrück prohlásil, že vzestup eura není „ničím senzačním“. Jeho francouzský protějšek, ministryně Christine Lagardeová, vypadá daleko znepokojenější – a to nejen kvůli slabému dolaru, ale i jenu a jüanu. Obavy vyjádřila i Itálie.

V této rozdílnosti názorů se promítá posun v konkurenceschopnosti v rámci měnové unie. Po deseti letech nízkého růstu mezd může Německo vyvážet za daleko výhodnější ceny než Francie nebo Itálie. Projevují se rovněž rozdíly ve skladbě produktů každé země. Německý průmysl založený na investičních statcích spíše těží z růstu rozvíjejících se ekonomik, kdežto vývozce, kteří soutěží přímo s Čínou, silná měna více poškozuje. Síla eura je „silným tržním signálem“, který urychluje potřebný přesun zdrojů k výnosnějším postupům, říká pan Doyle. Možná právě toho se tvůrci hospodářské politiky nejvíce obávají: kurzu, který by byl hnací silou strukturálních změn.

Dokud bude přetrvávat znepokojení nad světovou ekonomikou, bude obtížné naučit se milovat silnou měnu. V říjnové prognóze World Economic Outlook snížil MMF svou předpověď růstu v r. 2008 z 5,2 % na 4,8 %. Největší snížení postihlo USA, kde byl očekávaný růst redukován z 2,8 % na 1,9 %, což je pro dolar sotva příznivé. Ekonomové fondu si všímají síly eura, ale mají za to, že „i nadále se s ním obchoduje v rozpětí v zásadě odpovídajícím střednědobým fundamentům“. Takže ne každý si myslí, že vzestup eura zašel už příliš daleko.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Tagesumsatz: 3 210 000 000 000 Dollar

Der globale Devisenhandel ist seit 2004 um 71 Prozent gewachsen

Denní obrat: 3 210 000 000 000 dolarů

Globální devizový obchod vzrostl od roku 2004 o 71 procent

Auszüge aus Presseartikeln, 26. September 2007, Nr. 41, S. 17-18.

Mezinárodní devizový obchod v současné době vykazuje průměrný obrat ve výši cca 3,2 bilionů dolarů. Podle šetření Banky pro mezinárodní platební vyrovnání (BIS) jde o nárůst o 72 procent v porovnání se stavem před třemi roky – v roce 2004. Jde o největší nárůst, který BIS zaznamenala od doby, kdy v pravidelných tříletých intervalech provádí tato šetření. Dalších 2,1 bilionů dolarů je realizováno v rámci mezibankovního obchodu s devizovými a úrokovými deriváty – i tady obrat vzrostl o 71 procent.

Nejčastěji vzájemně obchodované měny jsou euro a dolar – jejich směna představuje 27 % celkového obratu. Nicméně denní obrat v Německu v letech 2004-2006 poklesl ze 118 na 99 mld. dolarů (a německý podíl na devizovém obchodu ze 4,9 na 2,5 %), neboť mnoho bank přemístilo svoje devizové obchody z Frankfurtu nad Mohanem do hlavního finančního centra, kterým je Londýn. Přehled situace doplní i vývoj v dalších významných finančních centrech: ve Švýcarsku došlo k výraznému nárůstu obchodů (ze 3,3 na 6,1 %), ve Francii z 2,7 na 3,0 % a v Londýně z 31,3 na 34,1 % celkových realizovaných obchodů.

K výraznému nárůstu devizových obchodů přispělo několik faktorů. Jedním z nich je skutečnost, že měny samy o sobě se v poslední době staly samostatnou investiční kategorií, těšící se velkému zájmu institucionálních i soukromých investorů. Rovněž spekulativní úrokové a měnové obchody („carry trades“) přispěly k vykazovanému nárůstu. Dalším faktorem je velký růst mezinárodního pohybu zboží a kapitálu, způsobený globalizací, který vyvolává zvýšenou potřebu devizových obchodů a také zajišťovacích obchodů. Obchodu v dnešní době „narostla křídla“ díky moderním elektronickým komunikačním prostředkům, umožňujícím jeho realizaci kliknutím myši. Dokonce lze říci, že část obchodů se už realizuje pouze přes počítače, které umožňují vyhledat malé cenové rozdíly v různých centrech obchodování, rychle – ve zlomcích vteřiny – signalizovat nákupní nebo prodejní úmysl a profitovat z rozdílů kurzů.

Podle šetření BIS vzrostl obrat promptních obchodů ve sledovaném období 2004-2007 z 0,6 na 1,0 bilionů dolarů. Velký objem obchodů se ovšem vysvětluje zvláštní strukturou devizového trhu. Prakticky všechny transakce mezi slabšími měnami se neprovádějí přímo, nýbrž přes dolar – likvidní měnu. Směna z čínského júanu na euro se tudíž uskutečňuje na základě dvojí směny: júanu na dolar a dolaru na euro.

Kromě toho není devizový trh (na rozdíl od trhu akciového) organizován jako jedna centrální burza, na které se setkávají konečná nabídka a konečná poptávka, nýbrž jako trh „tvůrce trhu“ (Marktmacher-Markt). Tvůrci trhu – většinou velké banky – stanoví svým klientům (buď na základě telefonického

dotazu nebo průběžně ve svém centru obchodování) jak nákupní, tak i prodejní kurz. Pokud zákazník prodává například 10 milionů dolarů za eura, hledá banka okamžitě konečného odběratele, kterému může zakoupené dolary prodat s určitou ziskovou marží. Pokud takového konečného kupce nenalezne, prodá dolary obvykle jinému velkoobchodníkovi, který hledá konečného kupce již sám za sebe. Vlastní obchod, na rozdíl od obchodu se zbožím, se na devizovém trhu projeví znásobením obratu. V dubnu 2007 připadalo proto 43 procent celkového objemu obratu s devizami na obchody, které realizovali velkoobchodníci mezi sebou navzájem (v roce 2004 to bylo 53 procent). Podíl ostatních finančních institucí na dosahovaném obratu se zvýšil ve sledovaném období z 33 na 40 procent, podíl dalších zákazníků ze 14 na 17 procent.

Ještě více než promptní obchody vzrostl denní objem devizových swapů – z 0,94 na 1,7 bilionů dolarů. Jde přitom o současný promptní nákup cizí měny a její zpětný odprodej k pozdějšímu časovému okamžiku. Podle BIS by mohly za výrazným nárůstem těchto obchodů stát i některé zajišťovací strategie bank. Podobným způsobem se vykládá nárůst úrokových swapů, jejichž objem v mezibankovním obchodě vzrostl z 0,6 na 1,2 biliony dolarů. U úrokových derivátů činil obrat na burzách 6,1 bilionů dolarů, což je zřetelně více než v mezibankovním obchodování. Tato skutečnost se vysvětluje čilým obchodováním s krátkodobými termínovými kontrakty peněžního trhu, jako např. Euribor-Future.

Nina Bovensiepen

Erstmals seit 1969 ausgeglichener Staatshaushalt

Poprvé od roku 1969 vyrovnaný státní rozpočet

Auszüge aus Presseartikeln, 3. Oktober 2007, Nr. 42, S. 21.

Německý stát by už v tomto roce (poprvé od roku 1969) neměl vytvořit prakticky žádné nové dluhy. Vyplývá to ze sdělení spolkového ministra financí Peera Steinbrücka (SPD), zaslaného Evropské komisi v Bruselu. Podle tohoto sdělení z 28. září 2007 vykazují spolkový stát, spolkové země, obce a instituce sociálního pojištění deficit v maximální výši 0,1 procenta HDP (na jaře vycházel ještě Steinbrück z odhadu deficitu ve výši 1,2 procenta). Navíc tohoto cíle mělo být podle plánu dosaženo až v roce 2010, takže vynaložené úsilí přineslo dobrý výsledek již o tři roky dříve.

Steinbrück musel Evropské komisi v pravidelných intervalech podávat hlášení o vývoji zadlužení. V souladu s údaji v těchto hlášeních se stát směl nově zadlužit v tomto roce jen do výše 2,1 mld. eur. Tak nízká úroveň dluhu byla podle Spolkového statistického úřadu naposledy v roce 1969, v posledním roce vlády tehdejší velké koalice, kdy funkci ministra financí vykonával Franz Josef Strauß (CSU). Stát tehdy profitoval z příznivého konjunkturálního vývoje, zvýšení daní a nižších sociálních výdajů.

Ještě před rokem počítalo Spolkové ministerstvo financí s deficitem na rok 2007 ve výši 20 až 40 mld. eur, což by odpovídalo jednomu až dvěma procentům HDP. Na jaře Steinbrück oznámil, že očekává deficit ve výši 1,2 procenta. Pravidla zadlužení podle Paktu stability EU dovolují maximálně tři procenta. Německo toto pravidlo čtyřikrát po sobě nesplnilo a teprve v roce 2006 se podařilo dodržet tříprocentní limit.

Za Steinbrückova předchůdce Hanse Eichela (SPD) stoupl rozpočtový schodek německého státu až na čtyři procenta HDP. Eichel původně stanovil za cílový rok pro dosažení vyrovnaného rozpočtu rok 2006. Místo toho se ale „podařilo“ německému státu nadělat ještě více dluhů, protože konjunktura byla slabá, daňové příjmy klesaly a veřejné výdaje rostly. Z tohoto nepříznivého efektu vytěžil pro sebe odrazový můstek Steinbrück. Ministerstvo financí ve svém prohlášení označilo za základ budoucího pozitivního vývoje především zvyšování daňových příjmů, které by měly vzrůst na úrovni státu, spolkových zemí i obcí o 15,5 mld. eur oproti dosavadním odhadům. Stát profitoval i ze snížení výdajů na dávky v nezaměstnanosti a na další sociální dávky.

Stav veřejných pokladen je ovšem přitom značně rozdílný. Tak zatímco sociální pojištění může počítat v tomto roce s převisem ve výši 7,8 mld. eur, pro zemské rozpočty se očekává přebytek jedné miliardy eur a na úrovni obcí je to 6,9 mld. eur. Naopak rozpočet spolkového státu počítá podle Steinbrücka s deficitem ve výši 17,7 mld. eur. Dohromady činí výsledek mírný deficit ve výši 2,1 mld. eur.

Ministr kromě toho nahlásil do Bruselu, že kvóta celkového zadlužení poprvé po šesti letech opět poklesne. Podle tohoto oznámení by se měla tato kvóta snížit na 65,1 procenta HDP a tím dosáhnout nejnižší úrovně od roku 2003. I tak však celkové dluhy státu ke konci roku 2007 dosáhnou částky 1,587 bilionů eur.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Donata Riedel

Koalition bremst Steinbrück im Kampf gegen Steuertrickser

Koalice brzdí Steinbrücka v boji s daňovými kouzelníky

Handelsblatt, 9./10./11.11.2007, Nr. 217, S. 6

Spolkový sněm schvaluje roční daňový zákon, který přináší zlepšení podnikům

Daňoví poradci mohou i nadále hledat únikové cesty bez toho, že by to bylo považováno za daňový únik, protože poslanci Spolkového sněmu unie CDU/CSU a SPD výrazně zmírnili plánované zpřísnění v návrhu daňového zákona podaného německým ministrem financí Steinbrückem.

Poslanci do novely příslušného paragrafu 42 Poplatkového řádu převzali formulaci Spolkové rady. Podle ní by v budoucnu „nepřiměřené úpravy“, které vedou k „zákonem nezamýšlenému daňovému zvýhodnění“, byly posuzovány jako zneužití. Touto formulací se chtějí politici ochránit před nutností vydávat nový zákon v případě každého extrémního daňového triku. Nepřiměřenost daňové konstrukce by měl prokazovat finanční úřad.

V návrhu zákona bylo původně uvedeno, že finanční úřady by měly zamítnout každou „neobvyklou úpravu“ - v tom případě by však daňoví poradci museli dokazovat, že důvodem daňové úpravy není pouze daňová úspora, ale slouží i jiným účelům. Tento záměr jako „naprosto přemrštěný“ kritizoval např. J. Pinne, prezident svazu daňových poradců. Neprošly třeba také úvahy, zavést v paragrafu 138a Poplatkového řádu ohlašovací povinnost pro daňové úsporné modely. Nové znění tak nyní odpovídá jurisdikci Spolkového finančního dvora.

Daňový zákon pro rok 2008 byl schválen Spolkovým sněmem s téměř 200 změnami a vzhledem k tomu, že zásadní body již odsouhlasila Spolková rada, jde spíše o formální záležitost. Kromě toho došlo ke změnám i v těchto bodech: reforma podnikových daní (zdanění nájmu), dědická daň (zachování daňové výhody pro podnikovou posloupnost), princip „domácí banky“ (režim zdanění soukromých kapitálových výnosů středního/malého podnikatele a jeho úvěru u téže banky), zrušení papírové mzdové karty od roku 2011, zachování původní podoby manželského splittingu.

Sönke Iwersen

Eon verteidigt Preiserhöhung

Eon obhajuje zvýšení cen

Handelsblatt, 14.11.2007, Nr. 220, S. 16

Debata o zneužití trhu a tržní manipulaci velkých energetických firem dosáhla takového rozměru, že nutí manažery těchto podniků k obhajobě. „Jsme úspěšný podnik a tento výsledek prospěje především našim zaměstnancům a společnosti, v níž žijeme“, řekl předseda představenstva firmy Eon W. Bernotat při příležitosti telefonické konference, při níž vlastně šlo o nové čtvrtletní hospodářské výsledky.

Bernotat prohlásil, že Eon není žádným spolkem zlodějů. Vždyť zisk není ničím nemorálním, ale základnou jistých a nových pracovních míst. Eon celosvětově zaměstnává více než 80 000 zaměstnanců (v Německu 34 600) a v roce 2007 vytvořil 7 600 nových míst. Zisk znamená i vysoké daňové příjmy pro stát, jen za prvních devět měsíců zaplatil Eon 1,2 mld. eur na výnosových daních. „Zisk je předpokladem toho, aby na podporu kultury, sportu a sociálních projektů mohly směřovat miliónové sumy, brzy budeme jen do lepšího vzdělávání našich dětí investovat 50 mil. eur“.

Bernotat svým projevem reagoval na sílící nařčení politiků i společnosti, že se energetické koncerny obohacují na úkor bezbranných zákazníků. Eon v říjnu oznámil zvýšení cen elektřiny od nového roku o cca deset procent a krátce nato byl zavalen vlnou protestů. Spotřebitelské svazy hovořily o okrádání, Německý institut ekonomiky prohlásil zvýšení ceny za „zcela neoprávněné“. B. Heitzer, prezident Spolkového kartelového úřadu označil plány Eonu za „troufalé“ a varoval před nebezpečím manipulace na trhu, kde nyní dominují čtyři koncerny.

Debatu nemohou uklidnit ani čísla Eonu za prvních devět měsíců roku 2007. Energetický koncern Eon byl ještě úspěšnější než avizoval, jeho obrat vzrostl o sedm procent na 49,4 mld. eur, hospodářský výsledek o dvanáct procent na 7,1 mld. eur. Na dotaz novináře, zda by Eon vzhledem k takovému zisku nemohl zvýšení odložit či redukovat, odpověděl Bernotat záporně s tím, že by tak došlo ke křížové subvenci (vysvětlení, proč použil výraz subvence, nepodal). Krátce předtím Bernotat ještě prohlásil, že 30 procent nárůstu zisku pochází z obchodů v Německu, které se v roce 2007 rozvíjely úspěšněji než v roce 2006; v roce 2008 budou vzhledem ke zvýšení cen ještě více ziskové.

Kapitálový trh proto koncern posuzuje příznivě, akcie včera lehce posílila na 135 eur. Analytik M. Heck (banka Sal. Oppenheim) předpokládá pro příštích 6-9 měsíců potenciál až 148 eur a uvádí, že diskuze o okrádání Eon nepoškozují. I aktuální kurz akcie naznačuje absenci jakýchkoli obav z obvinění kvůli manipulacím. „Koneckonců žádný investor nechce vkládat peníze do podniku, který zisky krátkodobě vygeneruje zneužitím pozice na trhu a hrozí mu kartelová pokuta“, uvádí Heck. „Vycházíme z toho, že Eon operuje zcela legálně, a že se také dodnes nikomu nepodařilo prokázat mu tržní manipulace“.

To však neznamená, že k prověřování nedojde. Mluvčí kartelového úřadu oznámila kontrolu procesů hospodaření, jejímž výchozím bodem mají být právě nová čtvrtletní čísla.

Klaus Stratmann

Kartellamt greift im Strommarkt ein
Kartelový úřad zasáhne na trhu s elektřinou

Handelsblatt, 19.11.2007, Nr. 223, S. 1

Prezident kartelového úřadu Heitzer kritizuje cenovou politiku koncernů - nový zákon umožní lepší kontrolu

Spolkový kartelový úřad (SKÚ) chce důsledně využívat možností nového kartelového práva a systematicky postupovat proti příliš vysokým cenám plynu a elektřiny. „Pokud nám zákonodárce poskytne důkladnější nástroj, pak už nebudeme muset jen hrozit, ale můžeme i zasahovat“, prohlásil prezident SKÚ B. Heitzer.

Spolkový sněm nedávno schválil zákon, který kartelovým úřadům umožní přísnější kontrolu. Koncerny dodávající elektřinu a plyn nebudou smět v budoucnu požadovat úhrady či podmínky, které jsou méně výhodné než v jiných podnicích - navíc by neměly požadované ceny „nepřiměřeným způsobem“ překračovat náklady.

Z důvodu avizovaného zvýšení cen se energetické koncerny dostaly pod palbu kritiky teprve nedávno; koncerny svoje požadavky odůvodnily rostoucími pořizovacími náklady a rozšiřováním obnovitelných energií. Prezident SKÚ na to reaguje: „Nejen veřejnost, ale i odborné kruhy mají značné pochybnosti o únosnosti těchto zdůvodnění, která se nám každopádně jeví jako nesrozumitelná“.

Už při dalším plánovaném cenovém jednání by energetické koncerny měly pocítit dopad zpřísněných instrumentů kartelového práva. Nový zákon totiž změnil důkazní povinnost: podniky budou muset kartelovému dozoru předkládat kalkulace, zatímco dosud se jim případné zneužití muselo prokazovat zdoluhavým řízením.

Prezident SKÚ odmítá názor, že zpřísněním se kartelové právo dostává na úroveň státní kontroly. Dokonce uvádí, že instrument kontroly zneužití ceny není pro plošnou kontrolu zamýšlen a ani není pro ni vhodný. Cílem je podchycení případů, kdy lze doložit zneužití přední pozice na trhu. Na uplatňování nového nástroje se pracuje velmi cíleně s důrazem na důkladnost. Změna zákona iniciovaná spolkovým ministrem hospodářství M. Glosem je součástí balíku opatření na podporu

soutěže na trhu v odvětví energetiky. Novela kartelového práva předpokládá, že rozhodnutí úřadů budou vykonatelná okamžitě, a podání odporu nebude mít odkladný účinek.

Sektor energetiky kritizuje zostřený dozor jako „předpisy plánovitého hospodaření“, jejichž důsledkem bude pokles investiční iniciativy - pak se sníží nabídka a porostou ceny. „Zákon poskytne SKÚ enormní možnosti zásahu a záleží na něm, zda se skutečně dostaví obávané důsledky nové úpravy“. Významní vědci i monopolní komise sdílejí pochyby, také politici vědí, že novela kartelového práva nepředstavuje ideální cestu. Vzhledem ke značně rostoucím cenám však cítí nutnost jednat. Glos v uplynulých týdnech potvrdil, že od úpravy očekává zlepšení disciplíny. Platnost nové úpravy je stanovena do konce roku 2012.

Rozbití energetických koncernů sice Heitzer považuje za „nejčistší řešení“, jak posílit soutěž v sektoru energetiky, oddělení provozu a sítí však z majetkového hlediska přináší řadu ústavněprávních otázek. To by znamenalo letité právní spory, což by „soutěži asi také neprospělo“. Majetkové oddělení by tedy mělo být spíše krajním prostředkem.

Heitzer vyjádřil i pochybnosti o korektním fungování lipské energetické burzy EEX. Na akciových burzách či komoditních termínových burzách by prodejci měli jen velmi omezeně vystupovat současně i jako poptávající: „ale příslušné předpisy bohužel u EEX neexistují, nebo jsou nepoužitelné“. Ve skutečnosti vystupují energetické koncerny na EEX jako kupující i prodávající prostřednictvím dceřiných společností a opakovaně proto kvůli tomu zaznívají výtky ohledně cenových manipulací.

Pracovní skupina tvořená ministry hospodářství státu a zemí podporuje Heitzerovy pochybnosti. Odborníci docházejí k závěru, že EEX není transparentní. Mnohé informace, které jsou z hlediska kurzu relevantní, zůstávají nejasné a proto pak je obtížné tvorbu cen rekonstruovat.

Liberalizace energetických trhů v roce 1998 sice zpočátku přinesla Německu očekávané a vytoužené snížení cen, ty však od roku 2000 stále stoupají. Dnes už konečný spotřebitel platí více než před liberalizací. Tento vývoj z větší části závisí na rostoucích státních daních a odvodech (cca 40 procent), přičemž zvyšování cen na straně producentů probíhá hlavně v posledních týdnech.

Průměrný měsíční účet za elektřinu tříčlenné domácnosti:

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
€	50	48,2	40,7	41,8	47,0	50,1	52,4	54,4	56,8

Zpracovala M. Beránková